

Štatistický úrad Slovenskej republiky

Kód: 031018
Okruh: Makroekonomické štatistiky
Dátum: február 2018

Spotrebiteľský barometer I.

Consumer survey I.

Sekcia: podnikových štatistík
Generálny riaditeľ sekcie: Ing. Libuša Kolesárová
Odbor štatistiky stavebníctva, obchodu a služieb
Kontaktná osoba: Ing. Dagmar Blahová, tel. +421/2/50 23 63 13

2018

ZVEREJŇOVANIE VYBRANÝCH ÚDAJOV ŠTATISTICKÉHO ÚRADU SR

Kalendár prvého zverejnenia vybraných údajov Štatistického úradu SR je dostupný na internetovom portáli www.statistics.sk. Všetky upresnenia termínov za kategóriu ostatné publikácie sú zverejnené na uvedenom internetovom portáli vopred.

RELEASE OF SELECTED DATA OF THE STATISTICAL OFFICE OF THE SR

Calendar of the first release of selected data of the Statistical Office of the SR is available on the Internet portal www.statistics.sk. All amendments of deadlines for the category of another publication are published on the given Internet portal in advance.

Autor publikácie: Valéria Bezáková

Štatistický úrad Slovenskej republiky
Informačný servis
Miletičova 3
824 67 Bratislava
tel. +421/2/50 23 63 35, +421/2/50 23 63 39
e-mail: info@statistics.sk
www.statistics.sk

Rozmnožovanie obsahu tejto publikácie, ako aj jednotlivých častí, v pôvodnej alebo upravenej podobe pre komerčné účely, je možné len s písomným súhlasom Štatistického úradu SR. Údaje, ktoré sú obsahom tejto publikácie, je možné použiť len s uvedením zdroja.

Copying contents of this publication either whole or single parts, both in original and adjusted form for commercial purposes is possible only unless the Statistical Office of the Slovak Republic gives written permission. Data of this publication can be used only with identification of the source.

Obsah	Strana
Úvod	4
Metodika výskumu	5
I. Hospodárska situácia na Slovensku	7
I. 1. Vývoj hospodárskej situácie za posledných 12 mesiacov optikou verejnej mienky	7
I. 2. Predikcia vývoja hospodárskej situácie na Slovensku optikou verejnej mienky	8
II. Spotrebiteľské ceny	9
II. 1. Názory obyvateľov na vývoj spotrebiteľských cien za posledných 12 mesiacov	9
II. 2. Názory obyvateľov na vývoj spotrebiteľských cien v nadchádzajúcom období	10
III. Očakávaný vývoj nezamestnanosti	11
IV. Finančná situácia v domácnostiach	12
IV. 1. Mienka o vývoji finančnej situácie domácností v uplynulých 12 mesiacoch	12 13
IV. 2. Ako obyvatelia odhadujú vývoj finančnej situácie svojich domácností v nadchádzajúcich 12 mesiacoch	14
IV. 3. Reflexia súčasnej finančnej situácie v domácnostiach	
V. Sporenie občanov	15
V. 1. Sporenie na Slovensku z pohľadu verejnosti	15
V. 2. Perspektívy sporenia v domácnostiach	16
VI. Spotrebiteľské úmysly domácností	17
VI. 1. Verejná mienka o výhodnosti veľkých nákupov na Slovensku	17
VI. 2. Perspektívnosť veľkých nákupov domácností v nadchádzajúcom období	18
VI. 3. Investície do stavebných úprav bytu resp. domu	19
VI. 4. Plány na kúpu alebo stavbu domu, bytu, chaty, chalupy	20
VI. 5. Úmysel kúpiť v blízkej budúcnosti auto	21
VII. Súhrnný indikátor spotrebiteľskej dôvery	22
VII. 1. Vývoj v SR	22
VII. 2. Indexy spotrebiteľskej dôvery v členských štátoch EÚ	23
Zhrnutie	24
Tabuľka vývoja indikátorov Spotrebiteľského barometra	27

Úvod

V januári 2018 Štatistický úrad SR pokračoval v monitorovaní spotrebiteľských názorov, očakávaní a úmyslov obyvateľov SR. Tento prieskum je súčasťou harmonizovaného programu podnikateľských a spotrebiteľských prieskumov, ktoré sa uskutočňujú vo všetkých 28 členských štátoch Európskej únie a v kandidátskych krajinách. Prostredníctvom rovnakých otázok kladených v tom istom čase sa získavajú údaje o náladách výrobcov, obchodníkov a spotrebiteľov, ktoré vo svojom súhrne slúžia na predikciu ďalšieho ekonomického vývoja. Zisťovania sú koordinované a podporované Generálnym riaditeľstvom pre ekonomické a finančné záležitosti Európskej komisie. V Spotrebiteľskom barometri oslovení občania hodnotia jednotlivé aspekty ekonomického vývoja štátu a finančného hospodárenia svojej domácnosti. Časť otázok sonduje, aké sú možnosti domácnosti sporiť, resp. investovať do predmetov dlhodobej spotreby, raz za štvrtrok i do kúpy osobného auta, realizácie stavebných úprav bývania a stavby, resp. kúpy domu, bytu, chaty, chalupy. Vďaka jednotnej metodike možno údaje porovnávať nielen časovo, ale aj vecne na medzinárodnej úrovni. V aktuálnom prieskume pri hodnotení minulosti respondenti porovnávali súčasnosť s uplynulými 12 mesiacmi, t.j. s obdobím medzi 1. januárom 2017 a 31. decembrom 2017. Otázky na zistenie očakávaní respondentov sa týkali nasledujúcich 12 mesiacov, t.j. intervalu medzi 1. januárom 2018 a 31. decembrom 2018.

Medzi ciele prieskumu patrilo získať poznatky o tom, ako občania:

- hodnotia celkovú ekonomickú situáciu v krajine
- odhadujú ďalší vývoj ekonomiky vo svojom štáte
- vnímajú vývoj cien tovarov a služieb
- predikujú vývoj nezamestnanosti
- reflektujú podmienky pre nákup predmetov dlhodobej spotreby
- uvažujú o možnostiach sporenia
- posudzujú finančné pomery vo svojej domácnosti
- zamýšľajú investovať.

V tejto informácii sú prezentované výsledky v dvojakej podobe: v podielovej a indexovej. Pre podielové zobrazenie sú vybrané výsledky za posledných dvanásť mesiacov s možnosťou komparácie so situáciou pred rokom. Indexová podoba poskytuje prehľad vývoja sezónne očistených údajov (SA) za posledných 12 mesiacov a porovnanie so stavom pred rokom. Výsledky sa zakladajú na váženej komparácii kladných a záporných vyjadrení. Na sezónne očistenie údajov bol použitý program Dainties. Hodnoty pre väčšinu indikátorov sa pri tejto analýze pohybujú v intervale od mínus sto (za predpokladu, že všetky odpovede boli z hľadiska respondenta maximálne nepriaznivé a nikto nevyužil odpoveď „neviem posúdiť“) po hodnotu plus sto v opačnom prípade (hodnotenia všetkých respondentov sú maximálne priaznivé). Výnimkou sú indikátory týkajúce sa inflácie a nezamestnanosti, ktoré v súlade s medzinárodnou metodikou majú kladnú hodnotu, keď hodnotenia sú z pohľadu respondentov nepriaznivé a zápornú, ak sú z pohľadu občanov priaznivé.

Metodika prieskumu

Zber dát uskutočnili školení spolupracovníci – anketári v dňoch 2. – 11. januára 2018 technikou štandardizovaného rozhovoru prostredníctvom dotazníka. Podľa jednotnej medzinárodnej metodiky sa prieskum zameriaval na osoby 16 ročné a staršie. Vzhľadom na veľkosť základného súboru, ktorý tvorilo 4 508 419 obyvateľov SR vo veku 16 a viac rokov, t.j. 83,54 % z 5 397 036 všetkých obyvateľov SR k 20.5.2011, bola výberová vzorka naplánovaná na 1 200 rozhovorov.^{1/}

Výberový súbor bol vytvorený voľným kvótovým výberom so znáhodnením v poslednom kroku. Kontrolovanými premennými boli: pohlavie, vek, národnosť, vzdelanie, veľkostná skupina obce a kraj. Po zhodnotení úrovne terénnych prác, vecnej a logickej kontrole vyplnených dotazníkov, bolo na spracovanie odovzdaných 1200 dotazníkov, čo predstavuje 100%-nú návratnosť z plánovaného počtu 1200 rozhovorov. Jeden respondent v tomto prieskume reprezentoval 3 757 obyvateľov SR zo sledovaného základného súboru populácie od 16 rokov vyššie.

Na zabezpečenie kvalitnej práce spolupracovníkov - anketárov je vypracovaný systém permanentnej kontroly so spätnou väzbou.

Štatistická presnosť výsledkov výskumu bola hodnotená pomocou intervalov spoľahlivosti. Pre výpočet očakávanej výberovej chyby (reliability) sa využívajú vzťahy platné pre prostý náhodný výber. Charakteristika reliability vzťahovaná na celý súbor pri rozsahu $n=1200$ je $\pm 2,83\%$. V tabuľke na nasledujúcej strane je uvedené podrobnejšie testovanie reprezentatívnosti celého súboru s jeho výsledkami. Pri uvažovanej 5 %-nej úrovni významnosti sa potvrdila reprezentatívnosť výberového súboru podľa kvótových znakov pohlavie, vek, vzdelanie, národnosť, veľkostná skupina obce a kraj.

^{1/} *Sčítanie obyvateľov, domov a bytov Slovenskej republiky v roku 2011*
ŠÚSR Bratislava

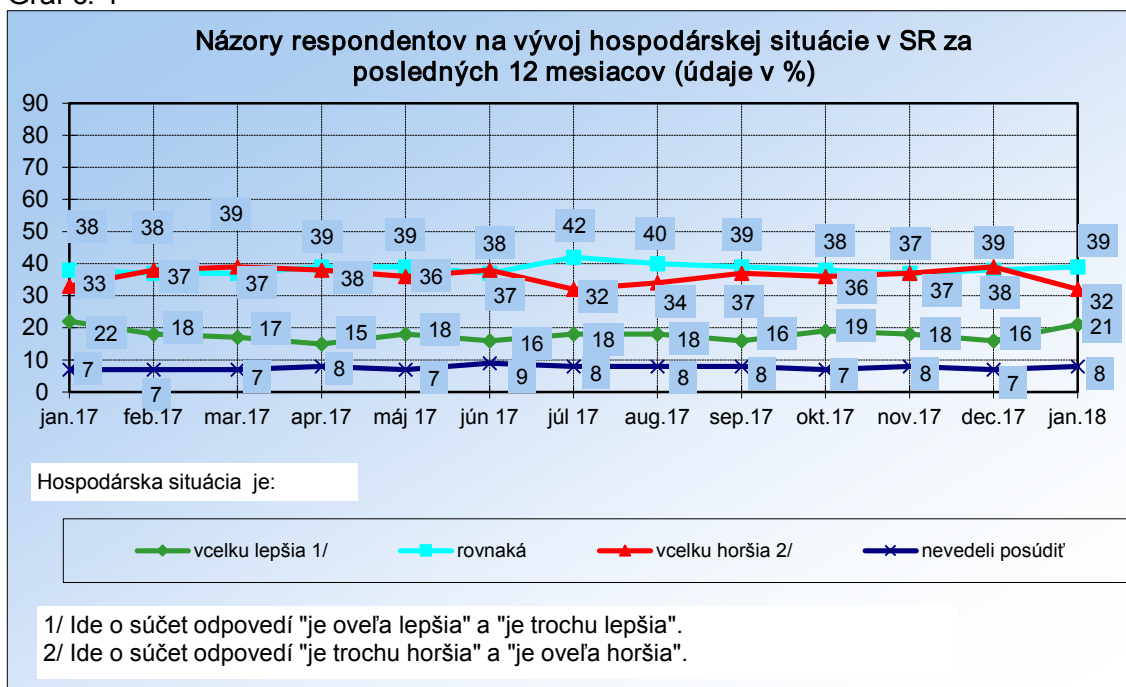
Reprezentatívnosť výberového súboru populácie SR vo veku 16 a viac rokov				
V10/2017				
Znak	Základný súbor (v %)	Výberový súbor (v %)	Rozdiel	CHI2 Test HV 5 %
Pohlavie:				<i>rozdiely nie sú štatisticky významné</i>
muž	48,17	48,25	0,08	
žena	51,83	51,75	-0,08	
Vek:				
16-17	2,97	3,00	0,03	
18-24	12,20	12,17	-0,03	
25-29	9,71	9,58	-0,13	
30-39	19,72	19,75	0,03	
40-49	16,23	16,25	0,02	
50-59	17,11	17,08	-0,03	<i>rozdiely nie sú štatisticky významné</i>
60-64	6,91	7,08	0,17	
65 a viac	15,15	15,08	-0,07	
Vzdelanie:				
základné	17,62	17,75	0,13	
stredné bez maturity	28,56	28,25	-0,31	<i>rozdiely nie sú štatisticky významné</i>
stredné s maturitou	36,65	36,83	0,18	
vysokoškolské	17,17	17,17	0,00	
Národnosť:				
slovenská	87,03	87,08	0,05	<i>rozdiely nie sú štatisticky významné</i>
maďarská	9,40	9,50	0,10	
iná	3,57	3,42	-0,15	
Veľkostná skupina obce:				
do 1999	30,02	30,00	-0,02	
2000 -9999	21,94	21,92	-0,02	
10000 - 49999	24,89	24,92	0,03	<i>rozdiely nie sú štatisticky významné</i>
50000 - 99999	10,75	10,75	0,00	
100 000 a viac	12,40	12,42	0,02	
Kraj:				
Bratislavský	11,42	11,42	0,00	
Trnavský	10,47	10,50	0,03	
Trenčiansky	11,29	11,25	-0,04	
Nitriansky	13,06	13,08	0,02	
Žilinský	12,66	12,67	0,01	
Banskobystrický	12,32	12,33	0,01	<i>rozdiely nie sú štatisticky významné</i>
Prešovský	14,49	14,50	0,01	
Košický	14,29	14,25	-0,04	

I. Hospodárska situácia na Slovensku

I. 1. Vývoj hospodárskej situácie za posledných 12 mesiacov optikou verejnej mienky

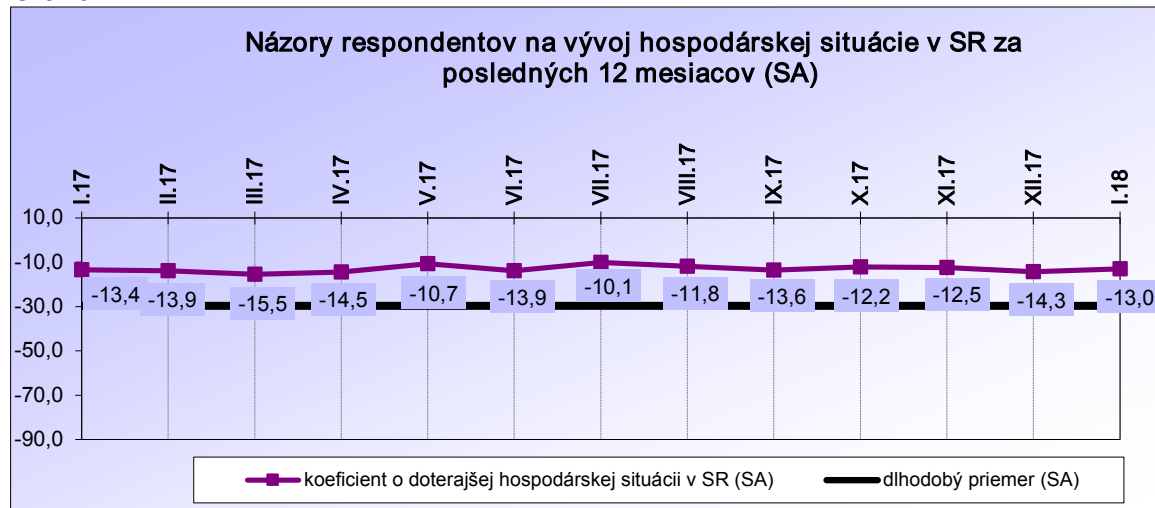
Hodnotenie **doterajšieho vývoja ekonomickej situácie na Slovensku** naznačilo prírastok 5 percentuálnych bodov pri pozitívnom výroku (situácia sa zlepšila, 21 %) a pri neutrálnom variante (stav sa nezmenil) o 1 percentuálny bod na 39 %. Na negatívnom póle (situácia sa zhoršila) ubudlo 7 percentuálnych bodov na 32 %. Prehľad údajov od januára 2017 poskytuje graf č. 1.

Graf č. 1

Indexový výsledok pre doterajší vývoj hospodárskej situácie na Slovensku bol v januári po sezónnej úprave -13,0. Koeficient sa v komparácii s minulým mesiacom zvýšil o 1,3 bodu a oproti rovnakému obdobiu minulého roka o 0,4 bodu. Aktuálna hodnota, ako dokumentuje aj graf č. 2, naďalej prevyšuje úroveň dlhodobého priemeru.

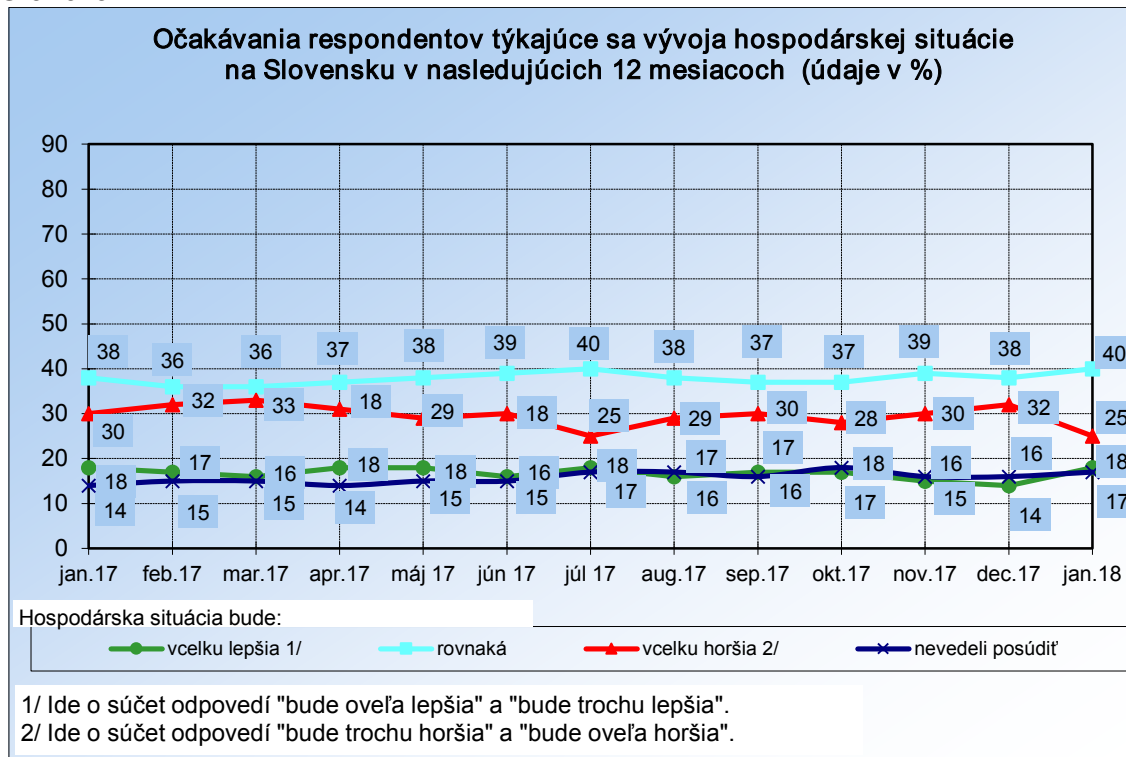
Graf č. 2

I. 2. Predikcia vývoja hospodárskej situácie na Slovensku optikou verejnej mienky

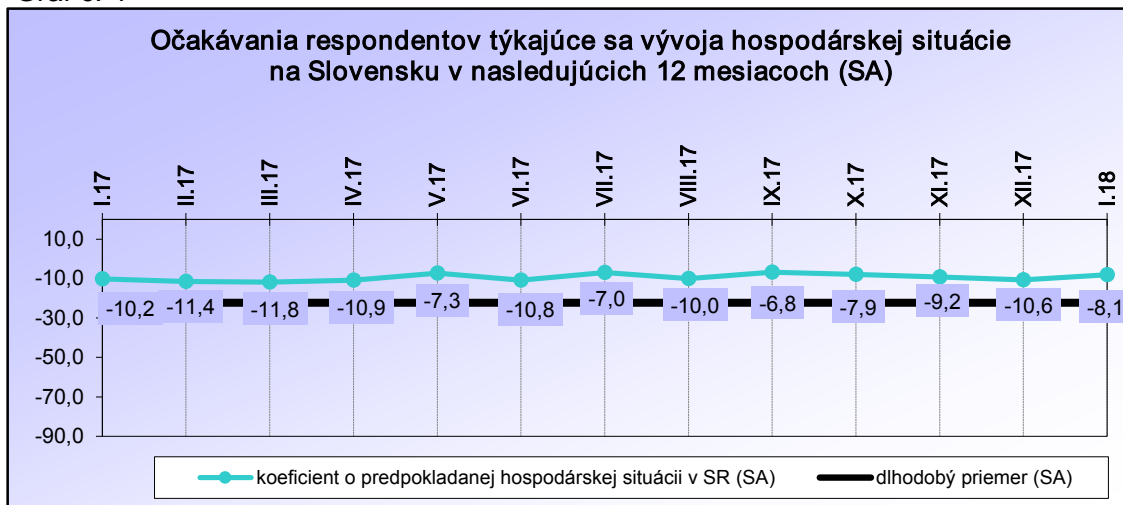
Pri **očakávanej ekonomickej situácii na Slovensku** bolo zvýšenie o 4 percentuálne body zaznamenané v kladných hodnoteniach (ekonomická situácia sa zlepší) na 18 % a pri neutrálnych odpovediach (ekonomická situácia zostane rovnaká) o 2 percentuálne body na 40 %. Naopak, 7 percentuálnych bodov ubudlo na pesimistickom póle (ekonomická situácia sa zhorší, 25 %). Vývoj ekonomických očakávaní občanov SR dokumentuje graf č. 3.

Graf č. 3

Aktuálnym údajom prepočítaným podľa metodiky Európskej komisie je koeficient – 8,1. Za posledný mesiac indikátor vzrástol o 2,5 bodu, prevyšuje hodnotu svojho dlhodobého priemeru a ako dokumentuje graf č. 4, respondenti sú optimistickejší než pred rokom o 2,1 bodu.

Graf č. 4

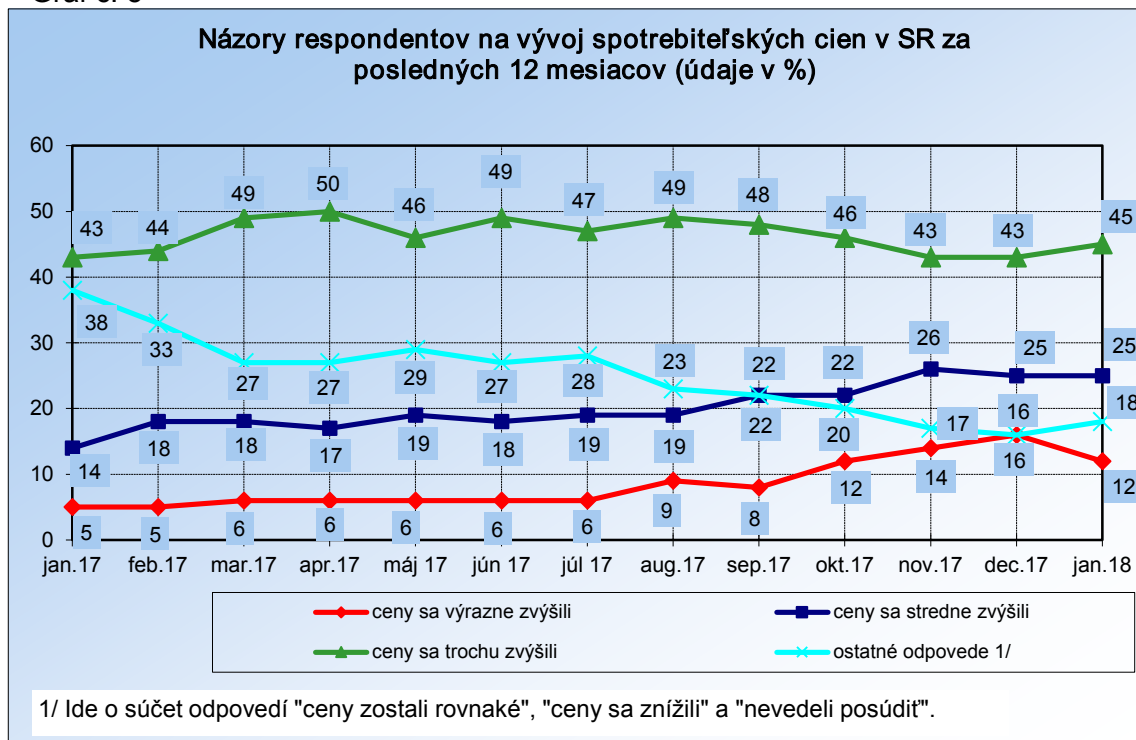

II. Spotrebiteľské ceny

II. 1. Názory obyvateľov na vývoj spotrebiteľských cien za posledných 12 mesiacov

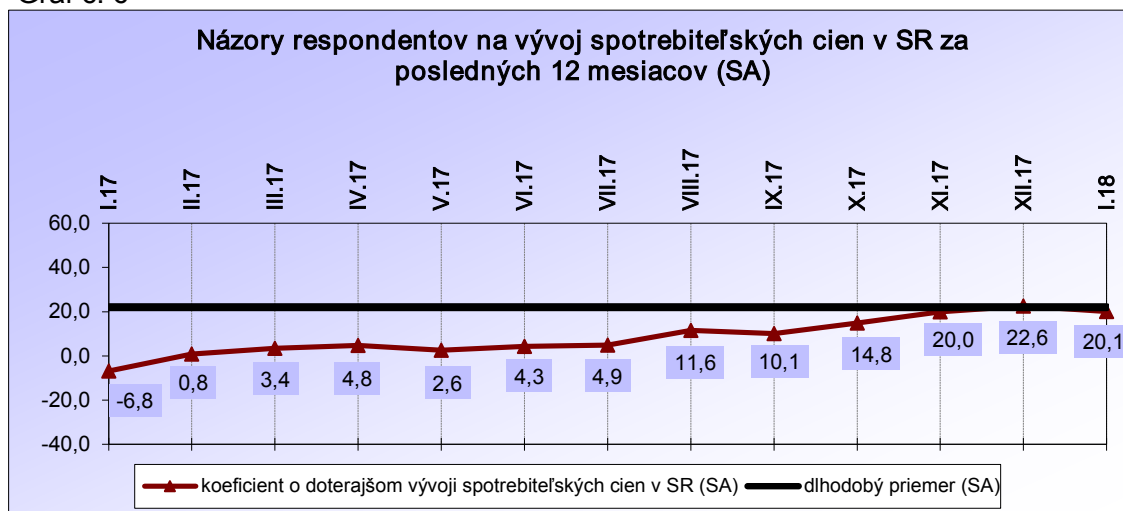
Indikátory o inflácii sú ukazovateľmi, kde inflačné napätie vykazovalo rastúci trend. V januári sa tento trend prerušil. Pri posudzovaní **doterajšieho vývoja spotrebiteľských cien** klesol výskyt variantu o výraznom zvýšení cien o 4 percentuálne body na 12 % a vzrástol pri miernom zvýšení cien o 2 percentuálne body na 45 %, pri stabilite cien rovnako o 2 percentuálne body na 10 % a pri znížení cien o 1 percentuálny bod na 2 %. Nezmenená ostala frekvencia výroku o strednom zvýšení cien (25 %). Z dôvodu prehľadnosti sú v grafe č. 5 niektoré vyjadrenia zahrnuté do kategórie ostatné odpovede.

Graf č. 5

Vyjadreniam o doterajšom vývoji spotrebiteľských cien možno priradiť koeficientovú hodnotu 20,1. Znamenala pokles inflačného napätia oproti minulému mesiacu o 2,5 bodu a nárast v porovnaní so stavom pred rokom o 26,9 bodu. Aktuálny výsledok je priaznivejší ako dlhodobý priemer. Prepočítané hodnoty od januára minulého roka prezentuje graf č. 6.

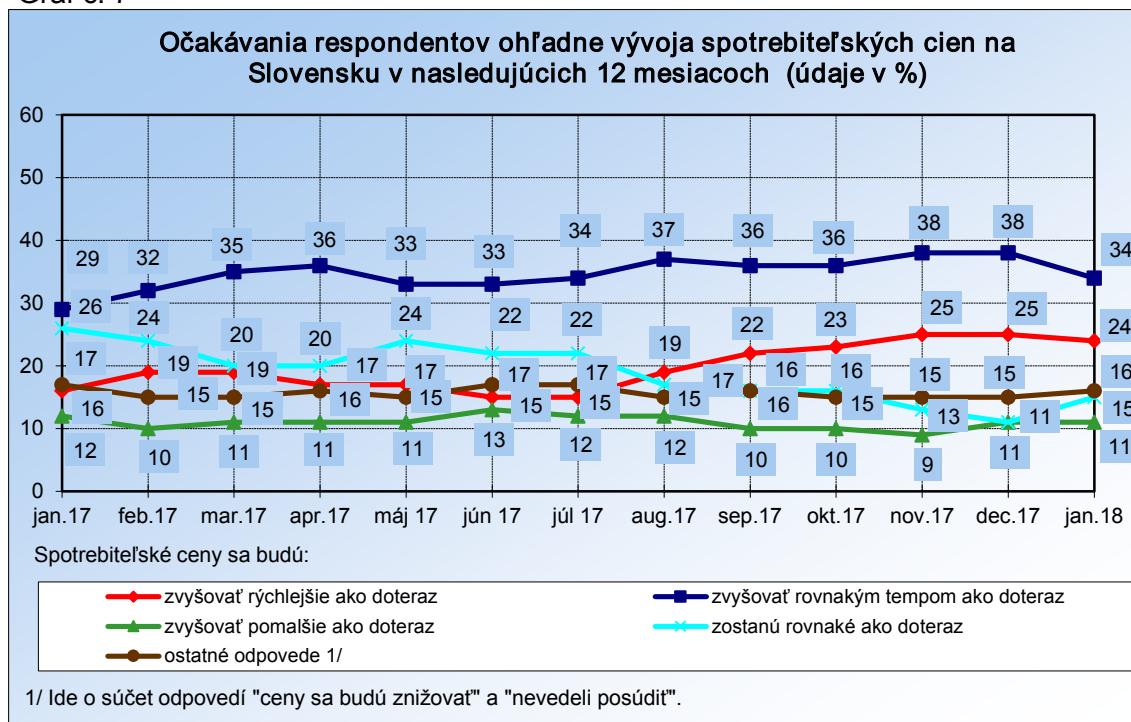
Graf č. 6

II. 2. Názory obyvateľov na vývoj spotrebiteľských cien v nadchádzajúcom období

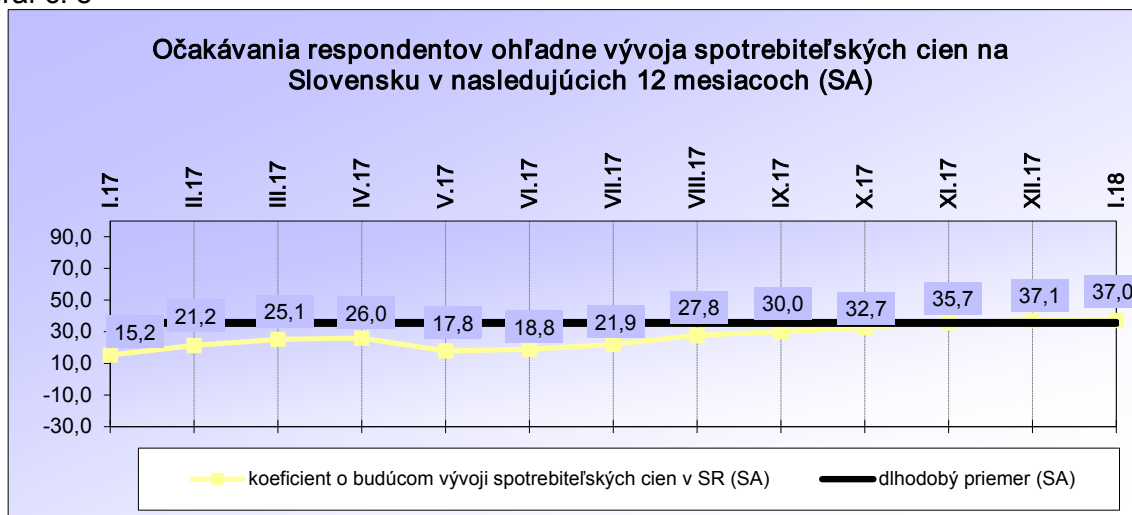
Pri **vývoji spotrebiteľských cien na Slovensku v nasledujúcich 12 mesiacoch** klesla početnosť najradikálnejšieho tvrdenia o 1 percentuálny bod (ceny sa budú zvyšovať rýchlejšie ako doteraz, 24 %) a o 4 percentuálne body podiel stredného variantu o rovnakom tempe zvyšovania cien ako doteraz (na 34 %), naopak pri variante o stabilite cien (ceny ostanú rovnaké) vzrástol o 4 percentuálne body na 15 %. Stabilná ostala úroveň vyjadrenia ceny sa budú zvyšovať pomalším tempom ako doteraz na 11%. Rovnako ako pred mesiacom skončil i podiel variantu o možnosti znižovania cien (1 %). Výsledky prezentuje nasledujúci graf.

Graf č. 7

Laické odhady budúceho vývoja spotrebiteľských cien dosiahli v januári 2018 hodnotu 37,0, čo signalizovalo nepatrný pokles napätia z predpokladaného vývoja cien oproti decembru (o 0,1 bodu). Aktuálne je výsledok nepriaznivejší ako dlhodobý priemer a spotrebiteľia prezentovali viac obáv zo zvyšovania cien ako v rovnakom období minulého roka (o 21,8 bodu). Graf č. 8 ilustruje cenové predpovede obyvateľov od januára 2017.

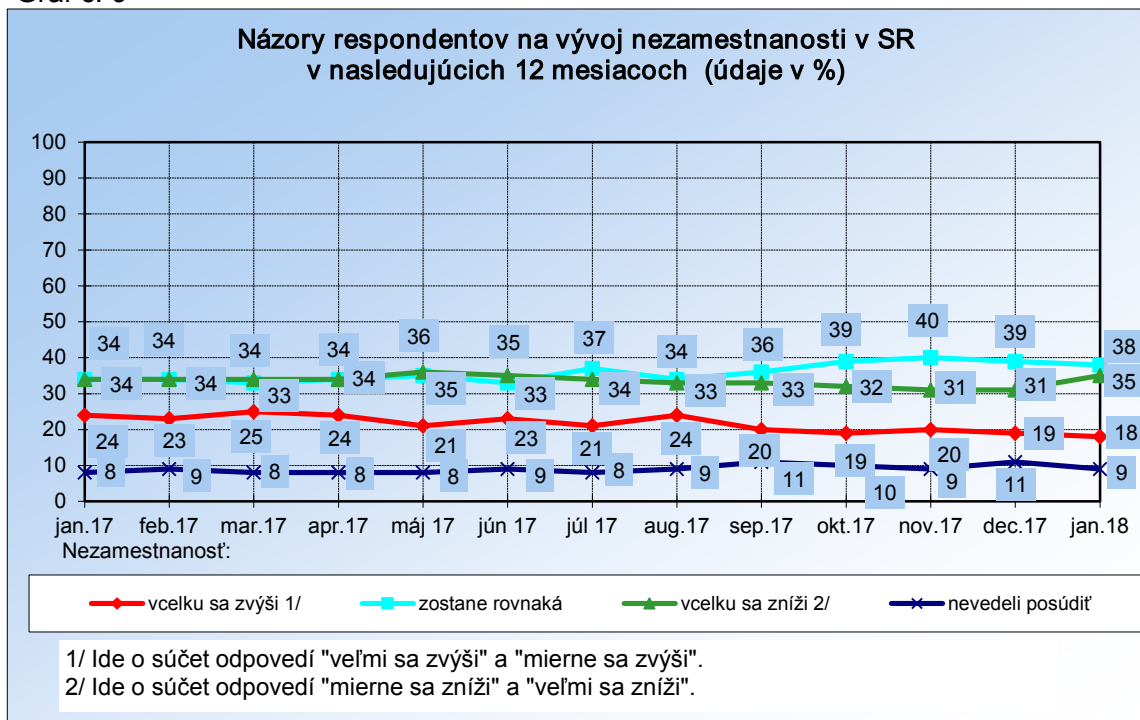
Graf č. 8

III. Očakávaný vývoj nezamestnanosti

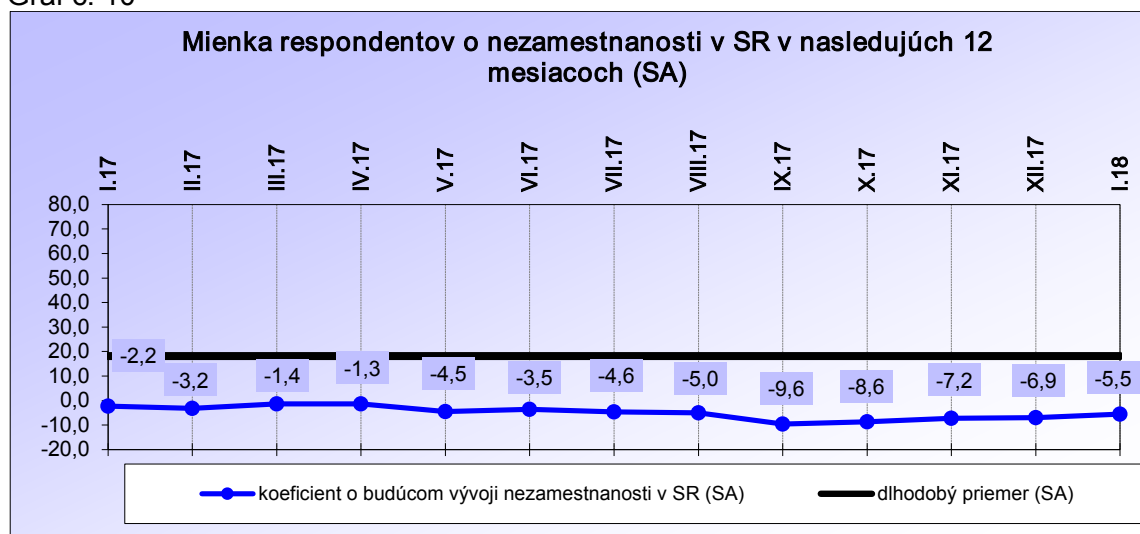
Pri indikátore o **vývoji nezamestnanosti v nasledujúcich 12 mesiacoch** oproti minulému mesiacu podiel optimistického tvrdenia (nezamestnanosť sa zníži, 35 %) vzrástol o 4 percentuálne body. Zastúpenie pesimistického stanoviska (nezamestnanosť sa zvýši, 18 %) i neutrálneho výroku (nezamestnanosť sa nezmení, 38 %) sa znížilo zhodne o 1 percentuálny bod. Graf č. 9 poskytuje prehľad laických prognóz vývoja nezamestnanosti od januára 2017.

Graf č. 9

Pri očakávanom vývoji nezamestnanosti obsahovala indexová hodnota (-5,5) viac pesimizmu ako pred mesiacom (o 1,4 bodu) a menej ako pred rokom (o 3,3 bodu). Aktuálny výsledok je priaznivejší ako dlhodobý priemer. Prepočítané údaje o očakávanom vývoji nezamestnanosti prezentuje graf č. 10.

Graf č. 10

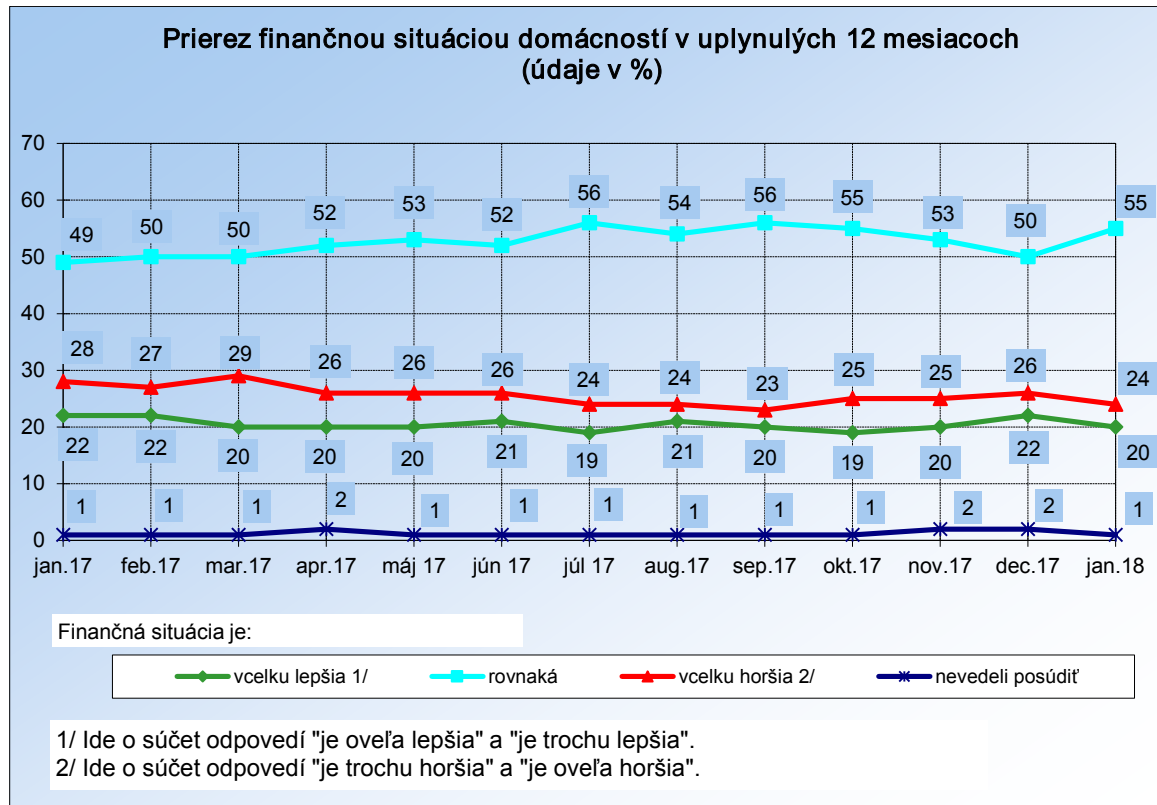

IV. Finančná situácia v domácnostiach

IV. 1. Mienka o vývoji finančnej situácie domácností v uplynulých 12 mesiacoch

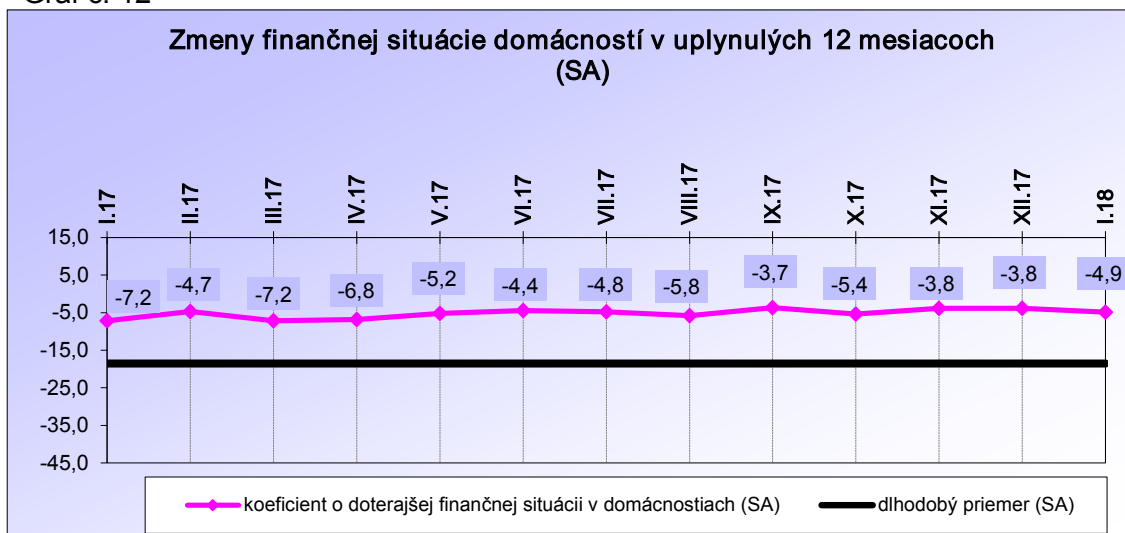
Posudzovanie **doterajšieho vývinu finančnej situácie domácností** zaznamenalo pokles o 2 percentuálne body na pozitívnom póle (finančná situácia domácnosti sa zlepšila, 20 %) a rovnako o 2 percentuálne body i na negatívnom póle (situácia sa zhoršila, 24 %). Podiel neutrálnych tvrdení (situácia sa nezmenila, 55 %) sa zvýšil o 5 percentuálnych bodov. Zobrazenie výsledkov od januára 2017 poskytuje graf č. 11.

Graf č. 11

V januári 2018 oproti predchádzajúcemu mesiacu index naznačil mierne zhoršenie mienky o doterajšom vývoji finančnej situácie v domácnosti (o 1,1 bodu). Aktuálna hodnota -4,9 bola o 2,3 bodu priaznivejšia ako pred rokom a preyšovala úroveň svojho dlhodobého priemeru. Vývoj názorov na stav rodinných financií dokumentuje nasledujúci graf.

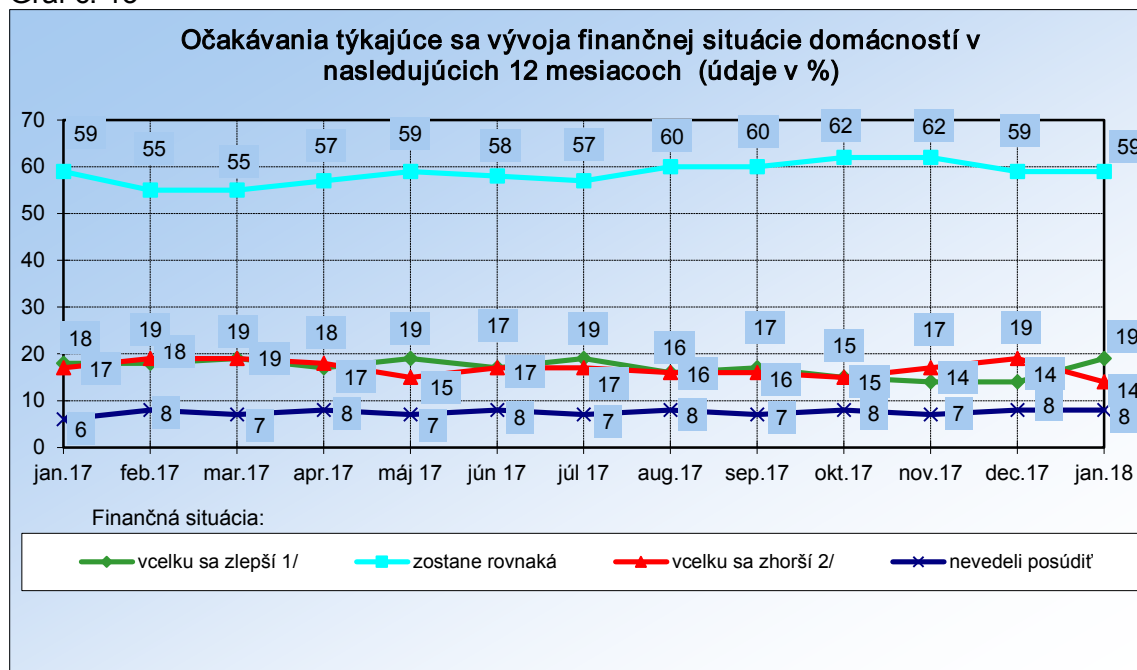
Graf č. 12

IV. 2. Ako obyvatelia odhadujú vývoj finančnej situácie svojich domácností v nadchádzajúcich 12 mesiacoch

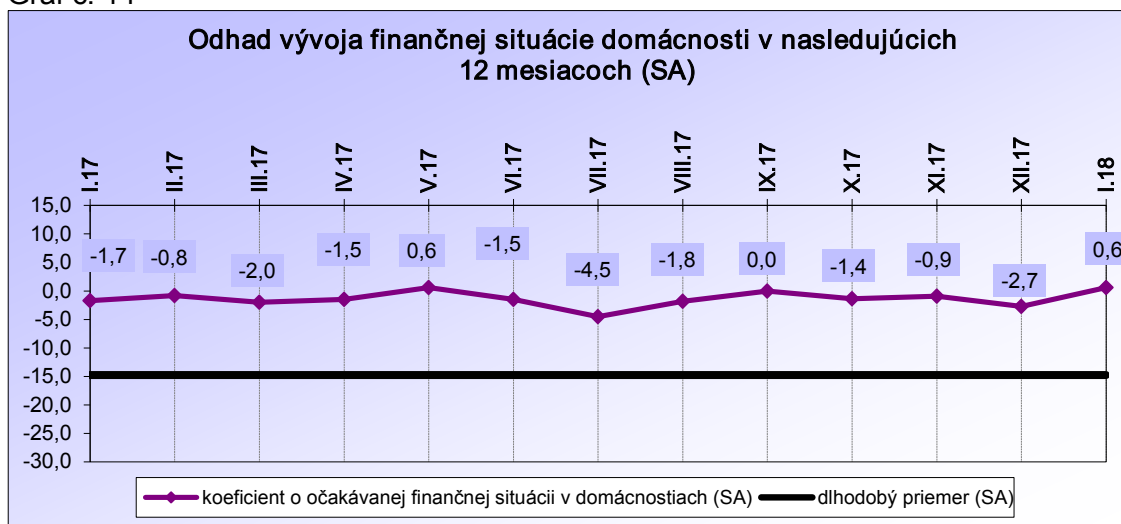
Odhad vývoja finančnej situácie v domácnosti v nasledujúcich 12 mesiacoch vyznel pozitívnejšie než pred mesiacom. Výskyt kladného výroku (finančná situácia sa zlepší) sa zvýšil o 5 percentuálnych bodov na 19 % a rovnakou mierou sa znížilo zastúpenie negatívnych vyjadrení (finančná situácia sa zhorší, 14 %); frekvencia neutrálneho variantu (finančná situácia sa nezmení) sa stabilizovala na úrovni 59 %. Graf č.13 zobrazuje vývoj hodnôt od januára 2017.

Graf č. 13

Prepočítaný indikátor o očakávanom vývoji finančnej situácie v domácnostiach má v aktuálnom výskume hodnotu +0,6. Tento výsledok je o 3,3 bodu priaznivejší ako hodnota za predchádzajúci mesiac, prevyšuje svoj dlhodobý priemer a koeficient z rovnakého obdobia minulého roka (o 2,3 bodu). Nasledujúci graf znázorňuje vývoj indikátora od januára 2017.

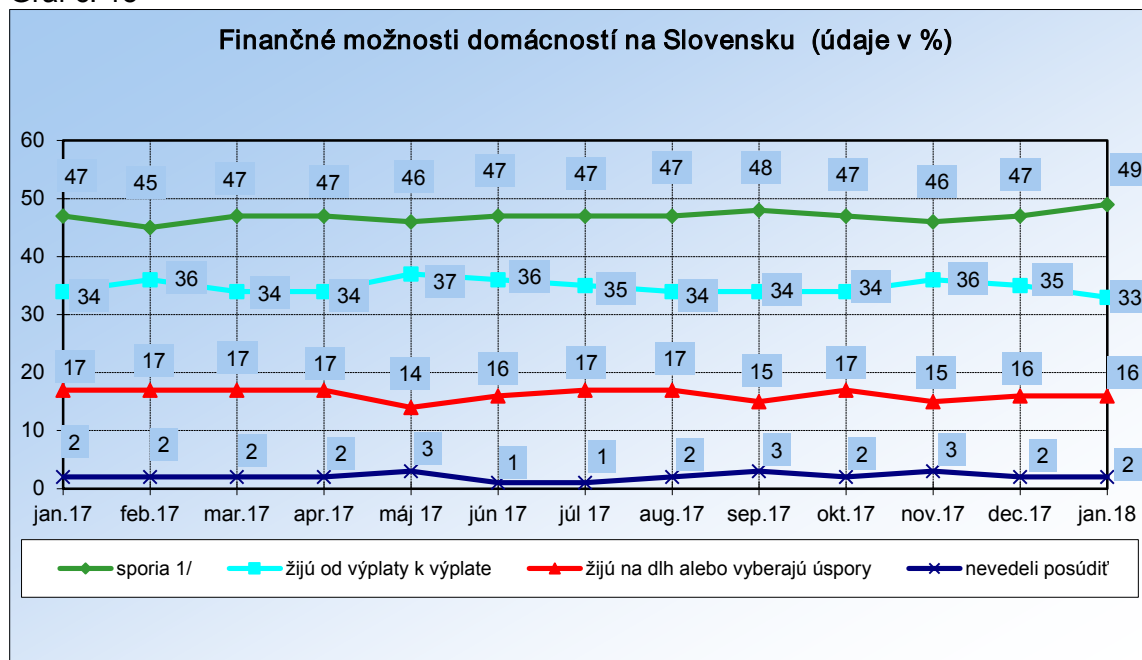
Graf č. 14

IV. 3 Reflexia súčasnej finančnej situácie v domácnostiach

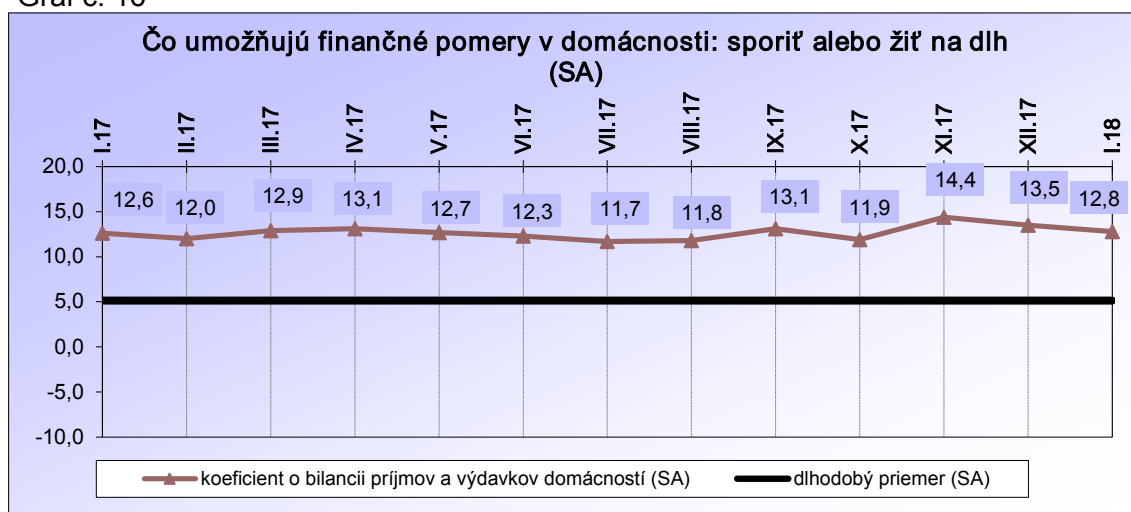
Pri indikátore **bilancie príjmov a výdavkov domácností** oproti minulému mesiacu sa zastúpenie tých, čo dokážu usporiť časť svojich príjmov zvýšilo o 2 percentuálne body na 49 % a výskyt rodín, ktoré nedokážu sporiť, ale siahajú na úspory alebo žijú na dlh, ostal stabilizovaný (na 16 %). Oproti decembru počet domácností s vyrovnaným rozpočtom oslabil o 2 percentuálne body (33 %). Vývoj názorov od januára 2017 prezentuje graf č.15.

Graf č. 15

Podľa výsledkov prieskumu na Slovensku v januári 2018 prevažovali domácnosti, ktoré dokázali časť svojich príjmov usporiť, čo sa zobrazilo v kladnom výsledku prepočítaného koeficienta +12,8. Táto hodnota vyjadrovala nepriaznivejší stav ako pred mesiacom (o 0,7 bodu), prevyšovala výsledok zistený pred rokom (o 0,2 bodu) i úroveň svojho dlhodobého priemeru. Prepočítané údaje o stave financií domácností zobrazuje graf č. 16.

Graf č. 16

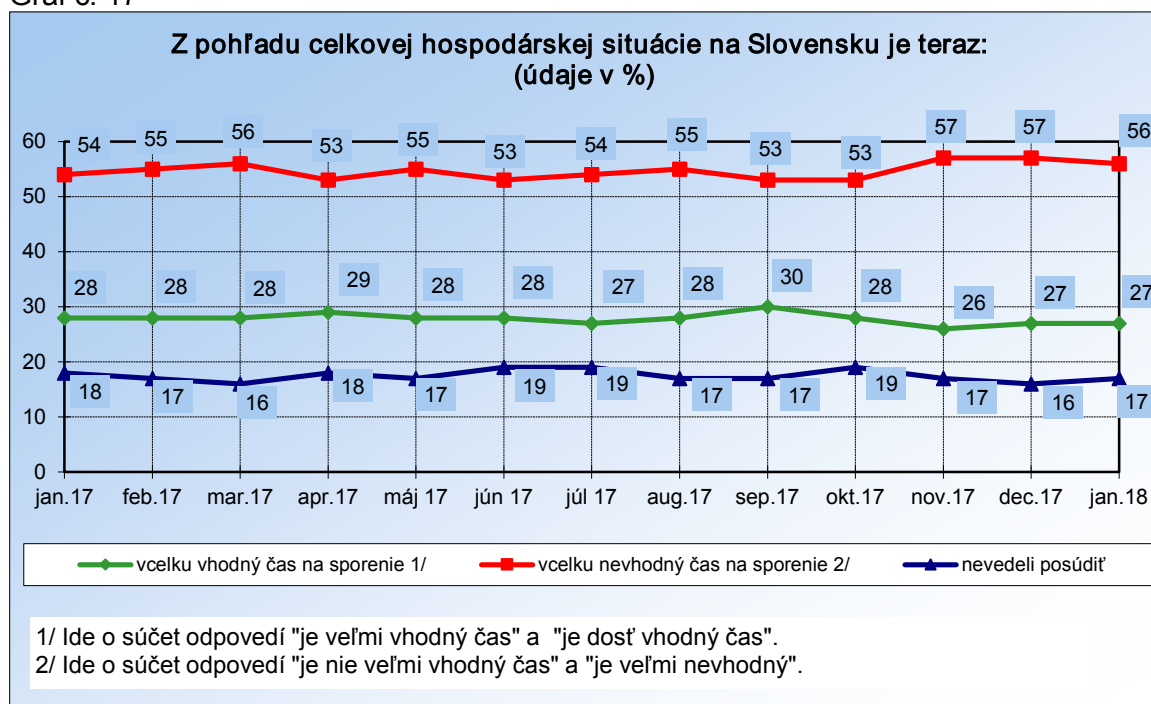

V. Sporenie občanov

V. 1. Sporenie na Slovensku z pohľadu verejnosti

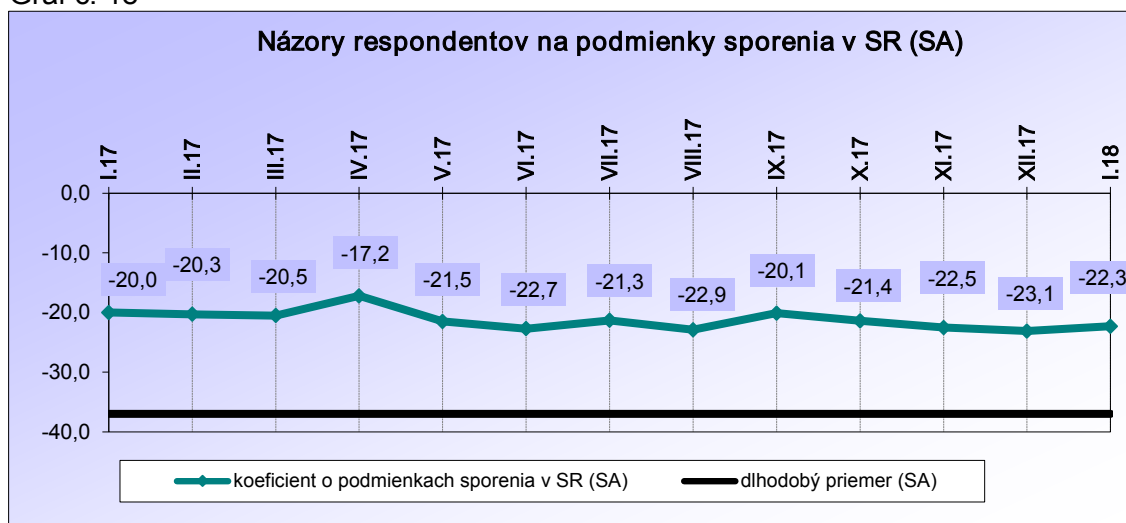
Pri posudzovaní **podmienok sporenia** okruh s preferenciou kladných tvrdení (je vcelku vhodný čas na sporenie, 27 %) sa v porovnaní s minulým mesiacom nezmenil, oblasť záporných hodnotení sa zúžila o 1 percentuálny bod (na 56 %). Graf č. 17 znázorňuje vývoj mienky za posledný rok.

Graf č. 17

Prepočítaný sezónne očistený výsledok o atmosfére sporenia dosiahol hodnotu -22,3 a oproti minulému mesiacu vzrástol o 0,8 bodu. V porovnaní s januárom 2017 bol nepriaznivejší o 2,3 bodu, avšak naďalej prevyšoval úroveň dlhodobého priemeru. Prehľad údajov za posledných 13 mesiacov poskytuje graf č. 18.

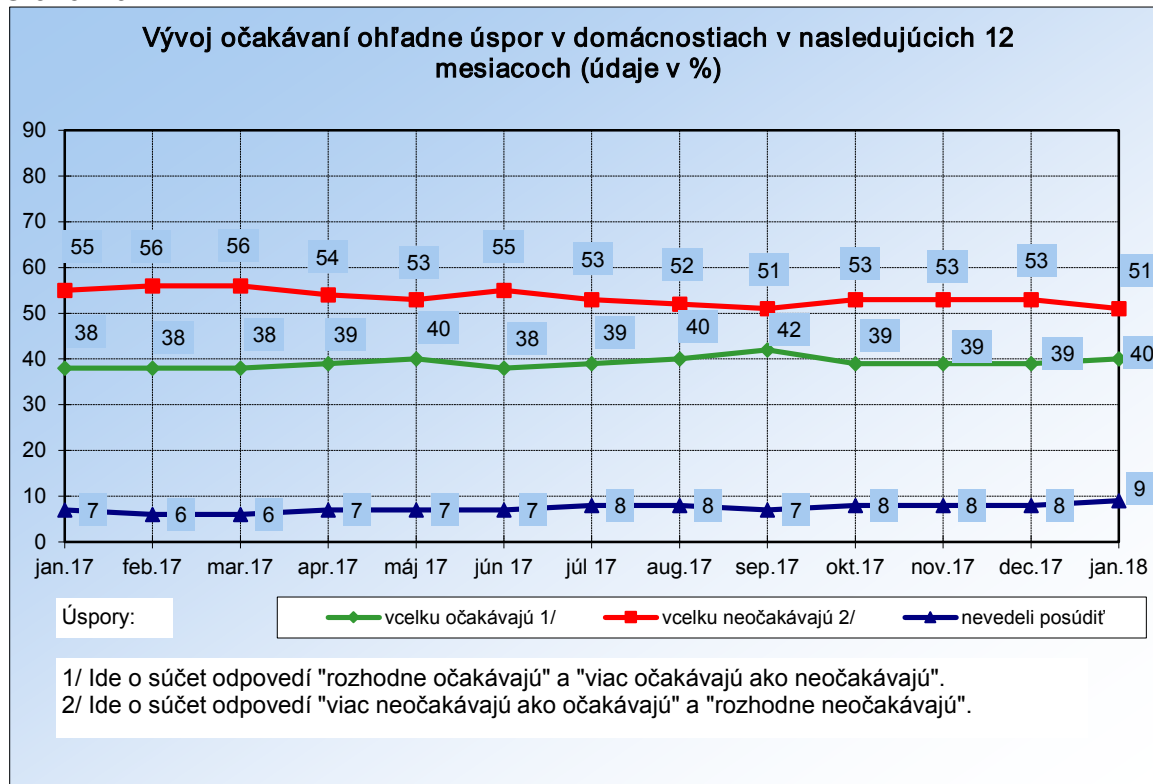
Graf č. 18

V. 2. Perspektívy sporenia v domácnostiach

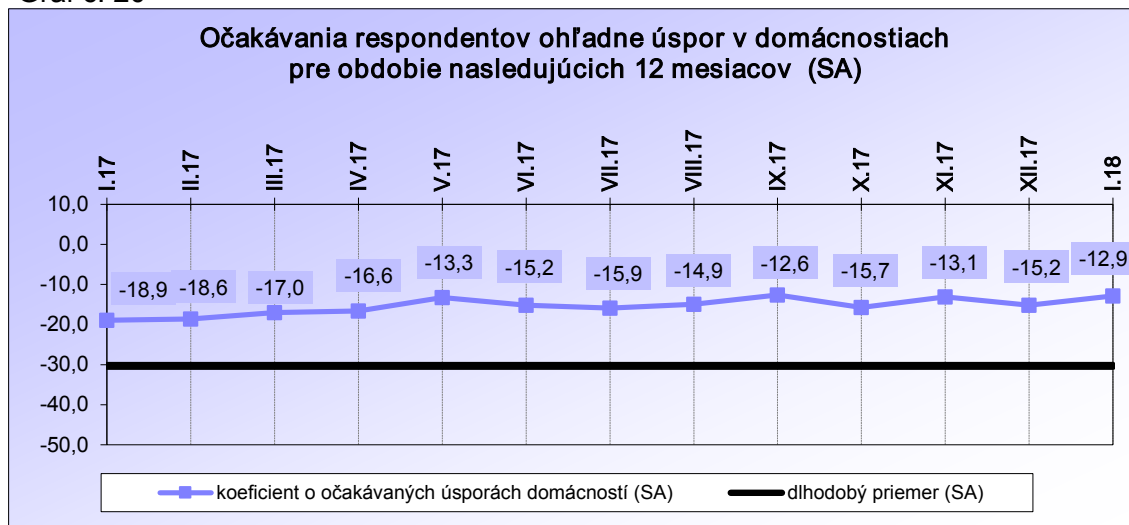
Pri **perspektívach úspor domácností** sa podiel kladných odpovedí (očakávajú úspory) zvýšil o 1 percentuálny bod na 40 % a frekvencia záporných výrokov klesla o 2 percentuálne body na 51 %. Vývoj mienky obyvateľov od januára 2017 zobrazuje graf č. 19.

Graf č. 19

Koeficient vypovedajúci o perspektívach úspor v domácnostiach dosiahol v januári 2017 hodnotu -12,9, ktorá naďalej prevyšovala dlhodobý priemer. V odpovediach respondentov bolo menej pesimizmu (o 2,3 bodu) pri porovnaní so stavom pred mesiacom i ako v rovnakom období minulého roka (o 6 bodov). Výsledky o perspektívach úspor domácností prezentuje nasledujúci graf (č. 20).

Graf č. 20

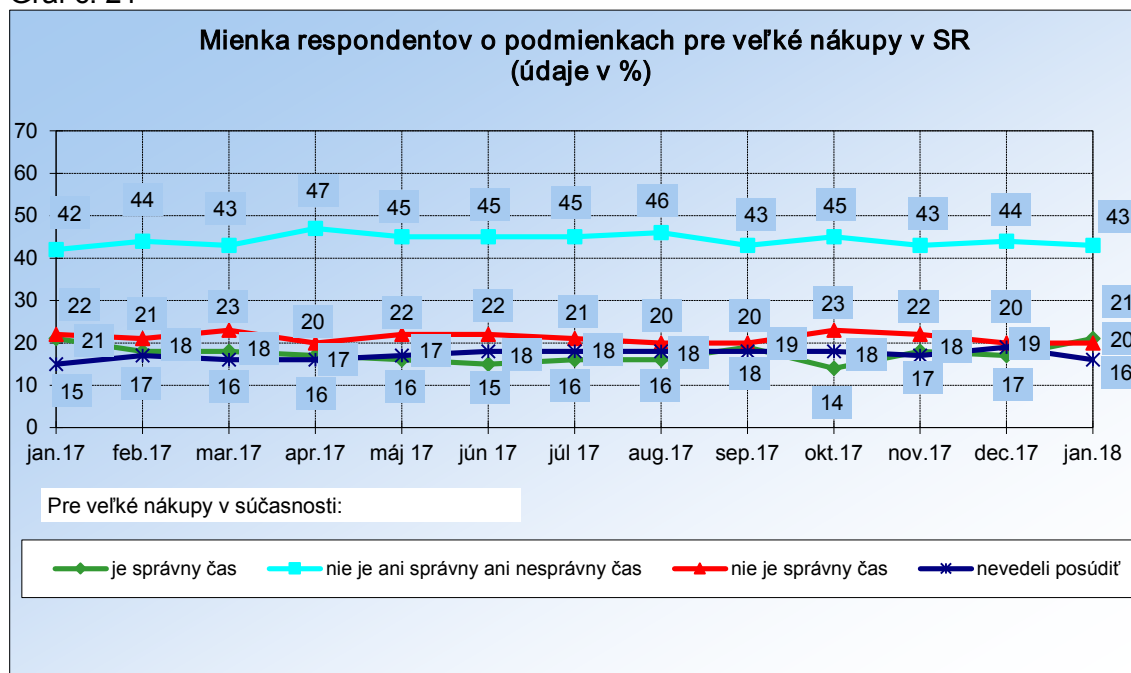

VI. Spotrebiteľské úmysly domácností

VI. 1. Verejná mienka o výhodnosti veľkých nákupov na Slovensku

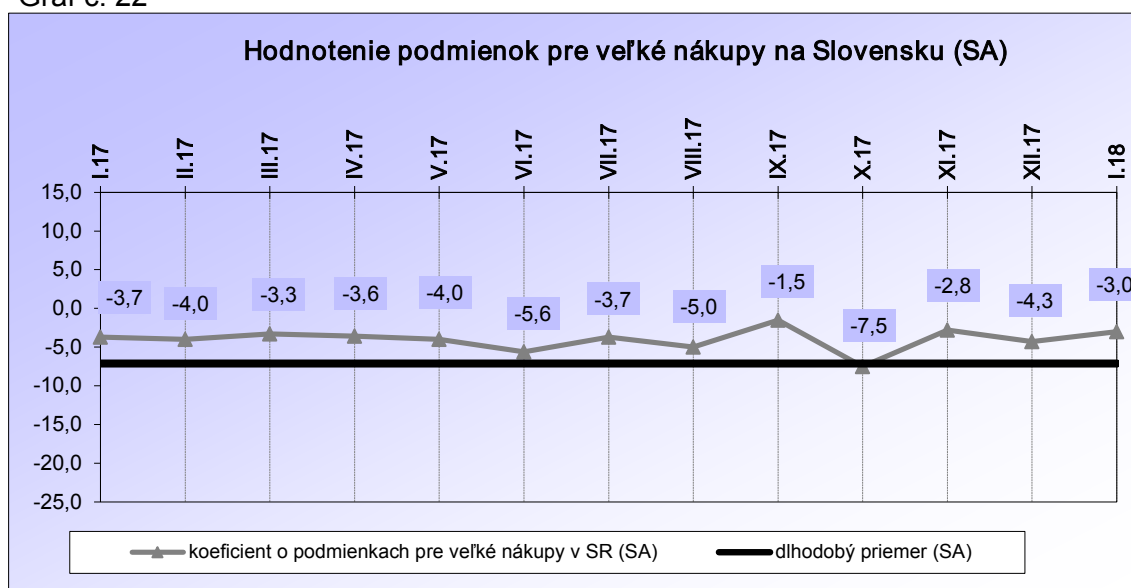
Pri **hodnotení podmienok pre veľké nákupy** zastúpenie pozitívnych výrokov (je správny čas na veľké nákupy) vzrástlo o 4 percentuálne body (na 21 %) a o 1 percentuálny bod sa oproti decembru znížila frekvencia neutrálnej odpovede (nie je správny ani nesprávny čas, 43 %). Počet negatívnych odpovedí (nie je správny čas na veľké nákupy) ostal stabilizovaný (na 20 %). Rozdelenie názorov za posledných 13 mesiacov ilustruje graf č. 21.

Graf č. 21

Transformovaný výsledok o podmienkach na veľké nákupy je -3,0. Hodnotenia respondentov sú priaznivejšie ako pred mesiacom (o 1,3 bodu) i ako pred rokom (o 0,7 bodu). Aktuálny údaj prevyšuje dlhodobý priemer. Graf č. 22 zobrazuje prepočítané štatistické zistenia za posledný rok.

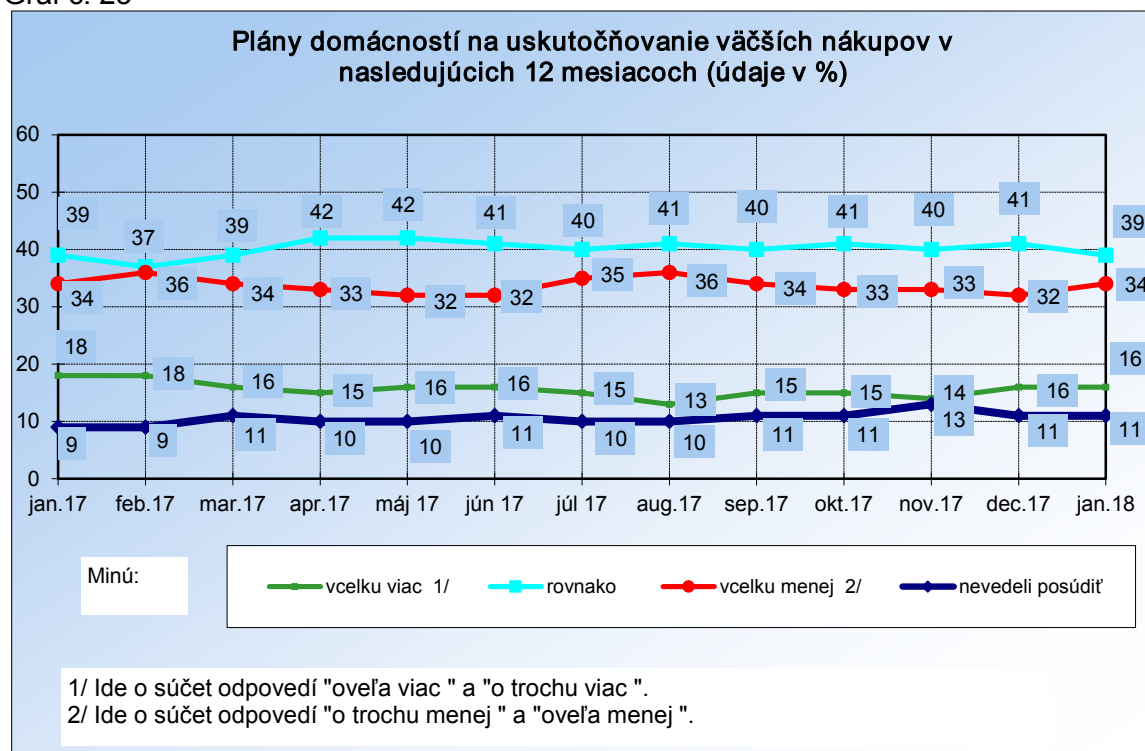
Graf č. 22

VI. 2. Perspektívnosť veľkých nákupov domácností v nadchádzajúcom období

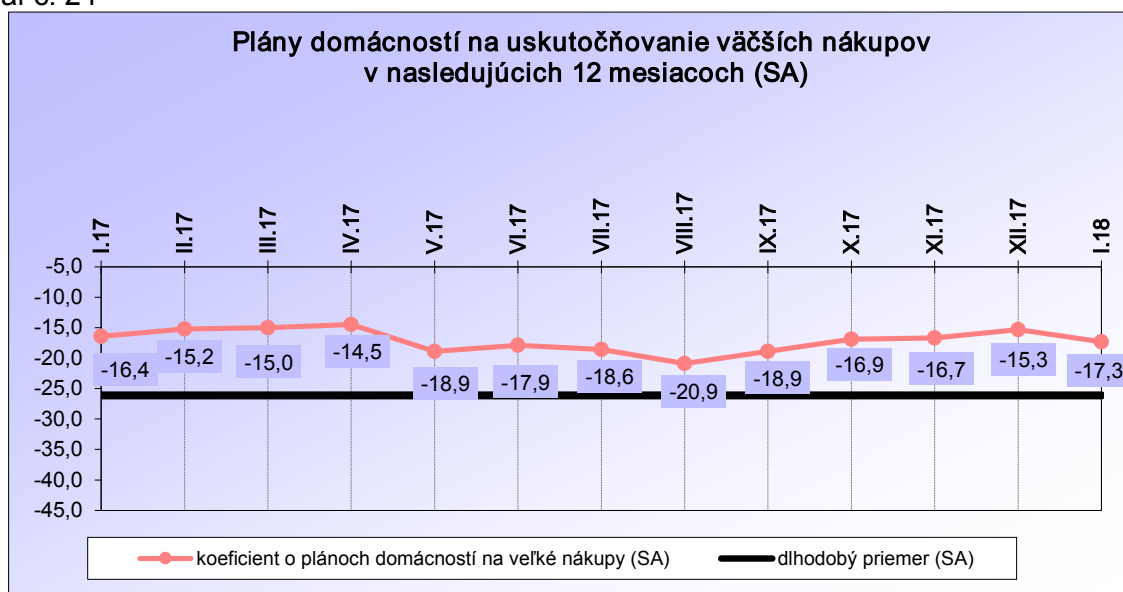
V plánoch domácností na nákup predmetov dlhodobej spotreby sa prejavil nárast o 2 percentuálne body vo výskyte rodín, ktoré majú v úmysle zníženie výdavkov na nákup predmetov ako nábytok, koberce, biela a čierna technika (na 34 %) a o 2 percentuálne body oslabil neutrálny variant (plánujú minúť na veľké nákupy rovnako ako pred rokom, 39 %). Nezmenené ostalo zastúpenie rodín, ktoré plánujú svoje výdavky zvýšiť (16 %). V grafe č. 23 je ilustrácia zistení od januára 2017.

Graf č. 23

Indexovým zobrazením výsledkov o výdavkoch na veľké nákupy v domácnosti bola hodnota -17,3 vyjadrujúca o 2 body nižší investičný potenciál ako pred mesiacom. Medziročné porovnanie vychádza taktiež nepriaznivejšie, keď oproti rovnakému obdobiu minulého roka je aktuálny potenciál nižší o 0,9 bodu, avšak stále prevyšuje úroveň svojho dlhodobého priemeru. Vývoj postojov transformovaných do koeficientov zobrazuje nasledujúci graf.

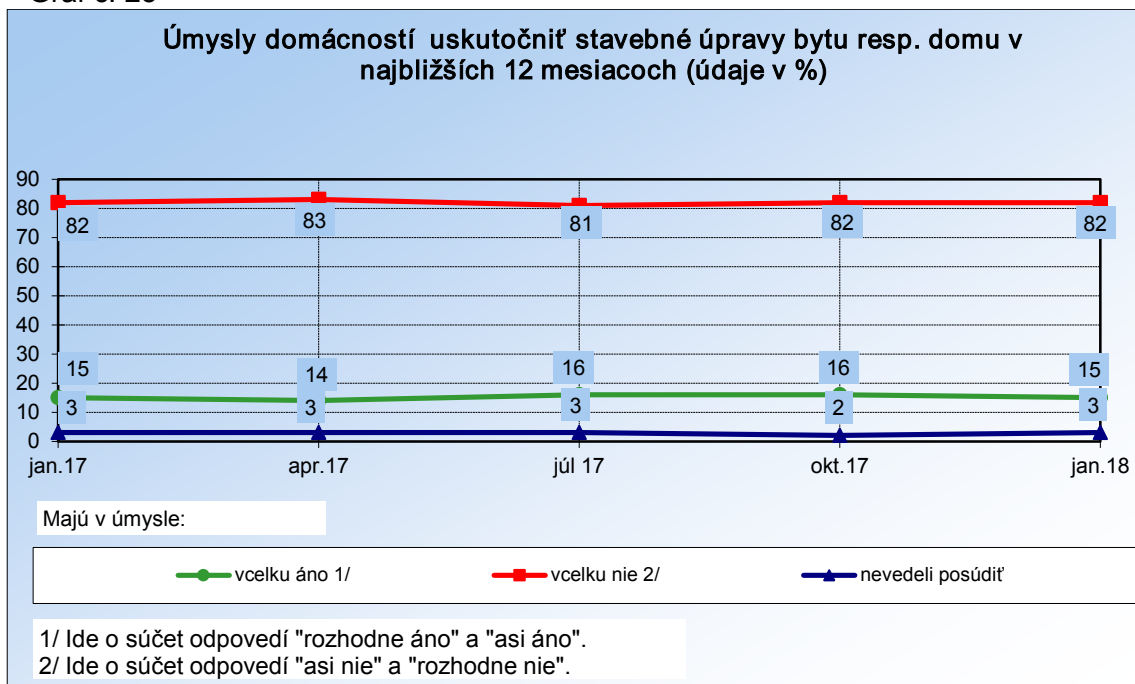
Graf č. 24

VI. 3. Investície do stavebných úprav bytu, resp. domu

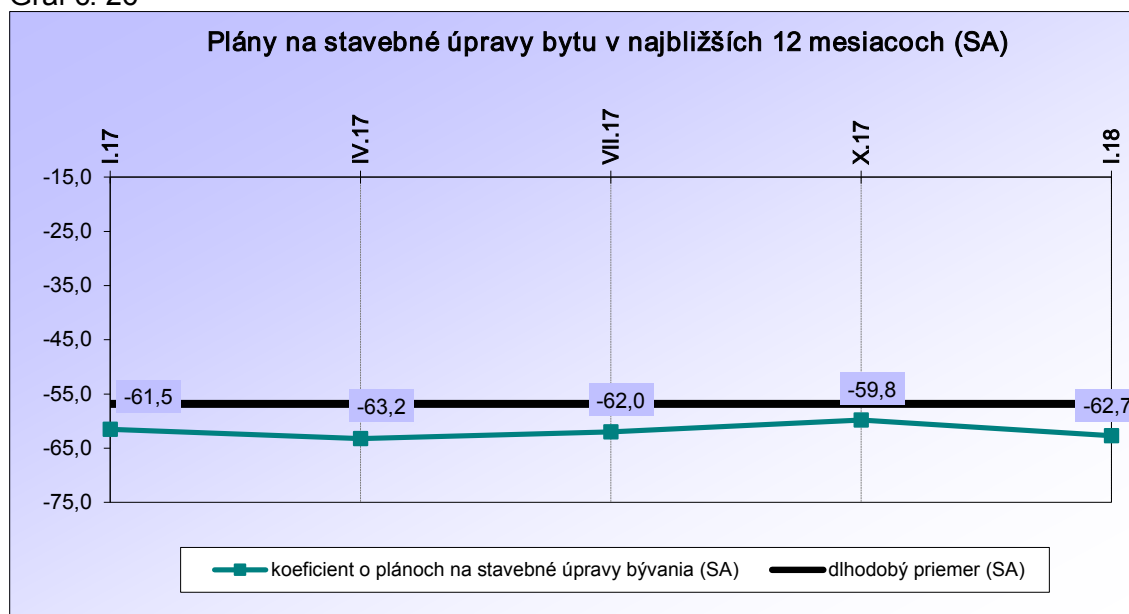
Nasledujúce investičné indikátory sa v súlade s metodikou EÚ monitorujú raz za tri mesiace. **Pri úmysle rekonštruovať svoje bývanie** sa výskyt záujemcov oproti októbru znížil o 1 percentuálny bod (na 15 %). Z potenciálnych investorov 3 % uviedli vyjadrenie rozhodne áno a 12 % asi áno. Na protipóle (asi alebo určite nemajú v pláne realizovať stavebné úpravy bytu) sa podiel negatívnych odpovedí nezmenil (82 %). Prehľad výsledkov prináša graf č. 25.

Graf č. 25

Prepočítaným údajom v prípade investícií do stavebných úprav bytu je hodnota -62,7. Za posledné 3 mesiace sa index znížil o 2,9 bodu, naďalej sa nachádza pod úrovňou dlhodobého priemeru a vyjadruje nižší investičný potenciál ako v rovnakom období minulého roka (o 1,2 bodu). Prezentáciu výsledkov znázorňuje graf č. 26.

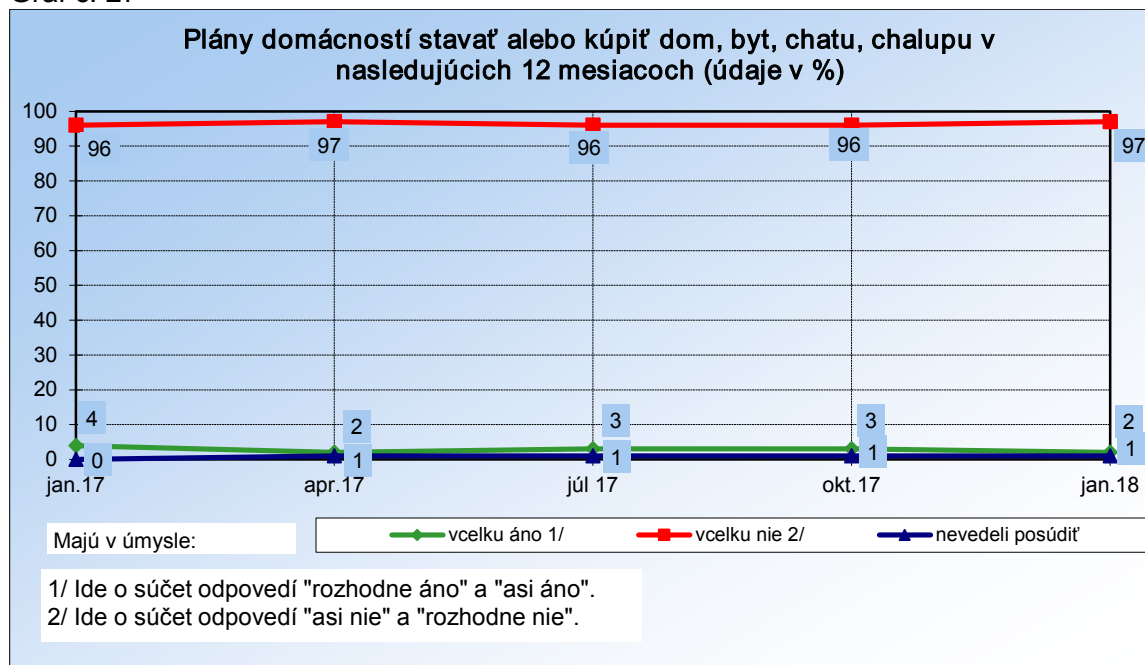
Graf č. 26

VI. 4. Plány na kúpu alebo stavbu domu, bytu, chaty, chalupy

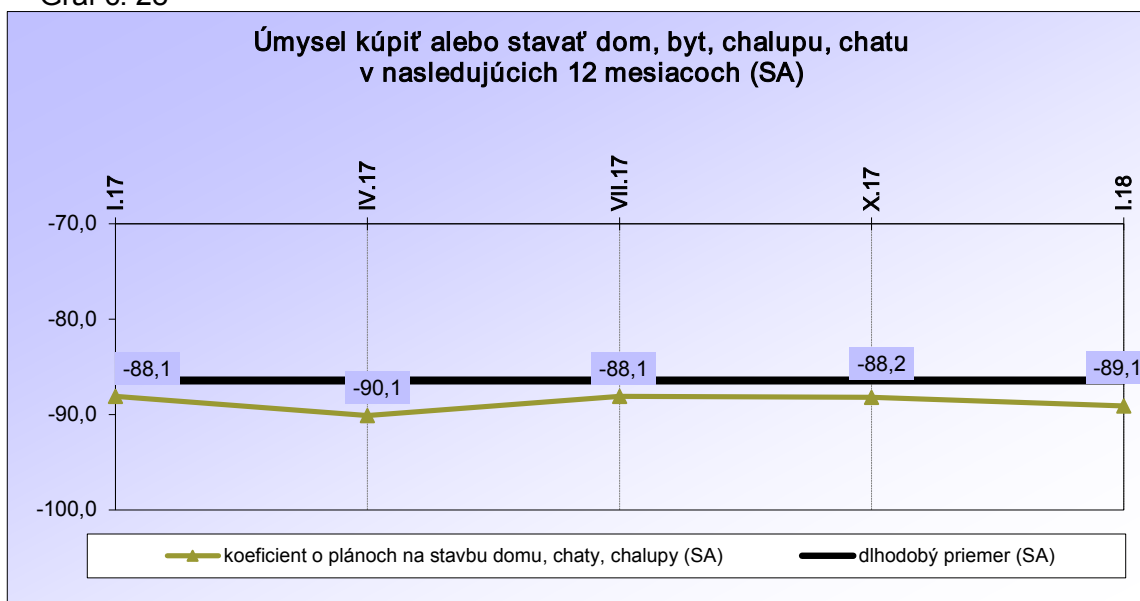
Pri zámere stavať alebo kupovať dom, byt, chatu, chalupu (2 %) bol záujem obyvateľov nižší ako pred štvrťrokom, pričom väčšina domácností (97 %) poskytla negatívne stanovisko (asi alebo určite neplánuje investičné aktivity v tejto oblasti). Kladné odpovede mali nasledujúcu štruktúru: 1 % domácností uviedlo variant rozhodne áno a 1 % asi áno. V nasledujúcom grafe (č.27) možno porovnať vývoj plánov od januára 2017.

Graf č. 27

Transformovaným výsledkom, ktorý charakterizoval veľké investície do domu, bytu, chaty, chalupy, je -89,1 (pozri graf č. 28). Investičný záujem bol nižší ako pred štvrťrokom (o 0,9 bodu) i ako pred rokom (o 1,0 bod). Naďalej zaostával za úrovňou svojho dlhodobého priemeru.

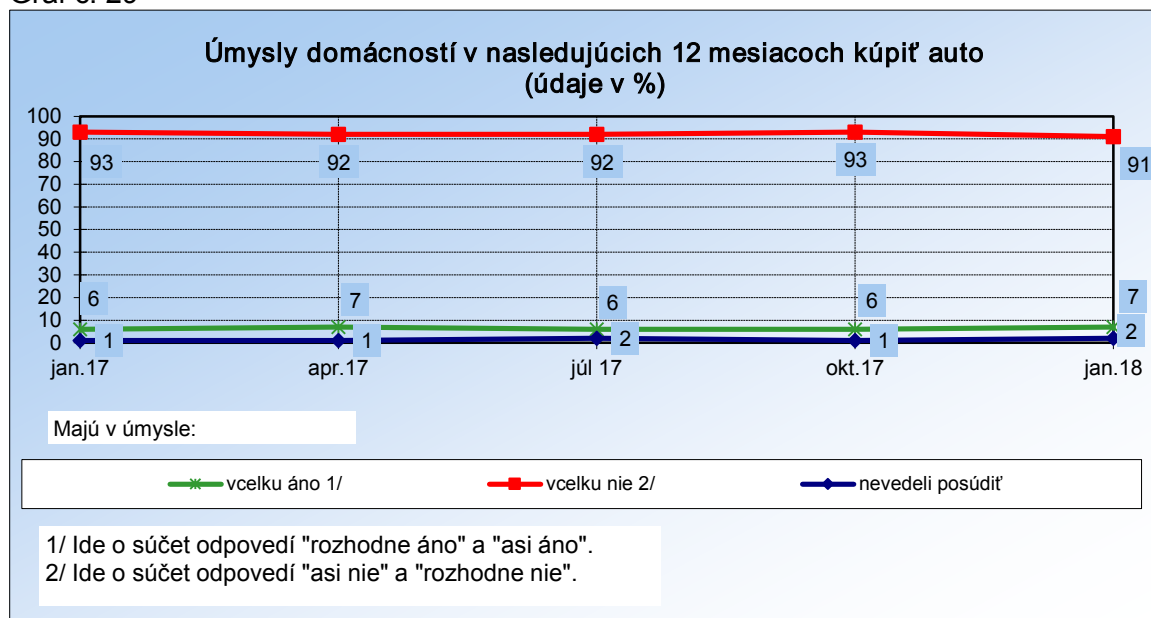
Graf č. 28

VI. 5. Úmysel kúpiť v blízkej budúcnosti auto

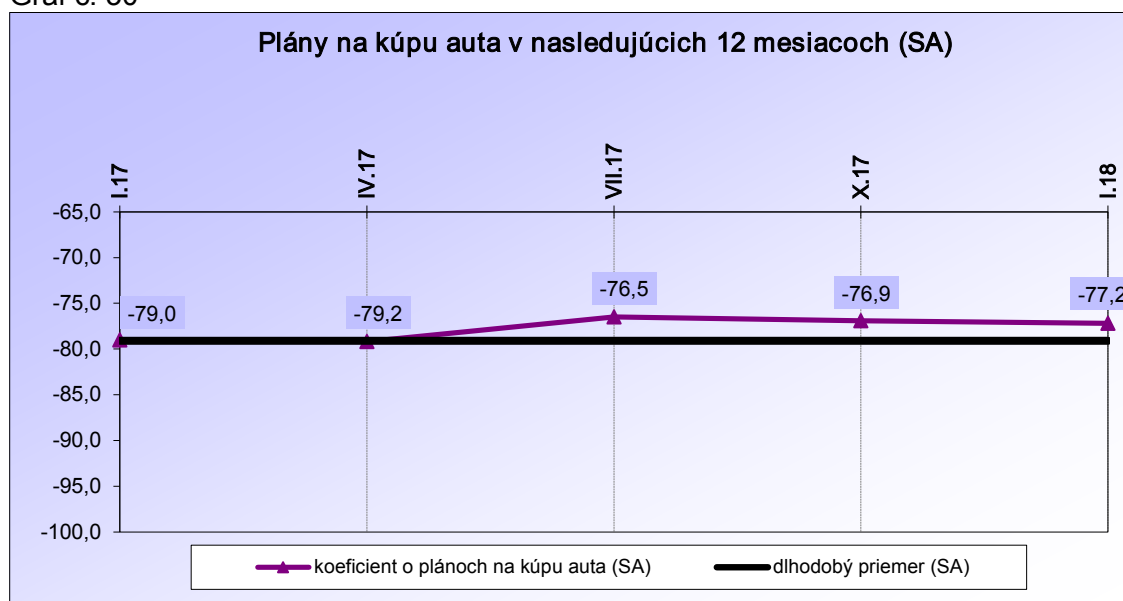
Pri **plánoch na kúpu auta** frekvencia kladných tvrdení vzrástla oproti minulému štvrťroku o 1 percentuálny bod (7 %, v štruktúre 2 % rozhodne áno, 5 % asi áno) a negatívna odpoveď bola zastúpená 91 % oslovených, ktorí (asi alebo určite) nemajú v pláne najbližších 12 mesiacov kupovať auto (bolo to o 2 percentuálne body menej ako pred štvrťrokom). Vyjadrenia respondentov od januára minulého roka sú zobrazené v grafe č. 29.

Graf č. 29

V januári 2017 výsledok týkajúci sa investovania do osobného automobilu po prepočítaní dosiahol hladinu -77,2, ktorá je o 0,3 bodu nižšia ako pred tromi mesiacmi a oproti rovnakému obdobiu minulého roka vzrástla o 1,8 bodu. Aktuálny výsledok prevyšoval svoj dlhodobý priemer. Prepočítané údaje o plánoch na zakúpenie motorového vozidla do domácnosti prezentuje graf č. 30.

Graf č. 30

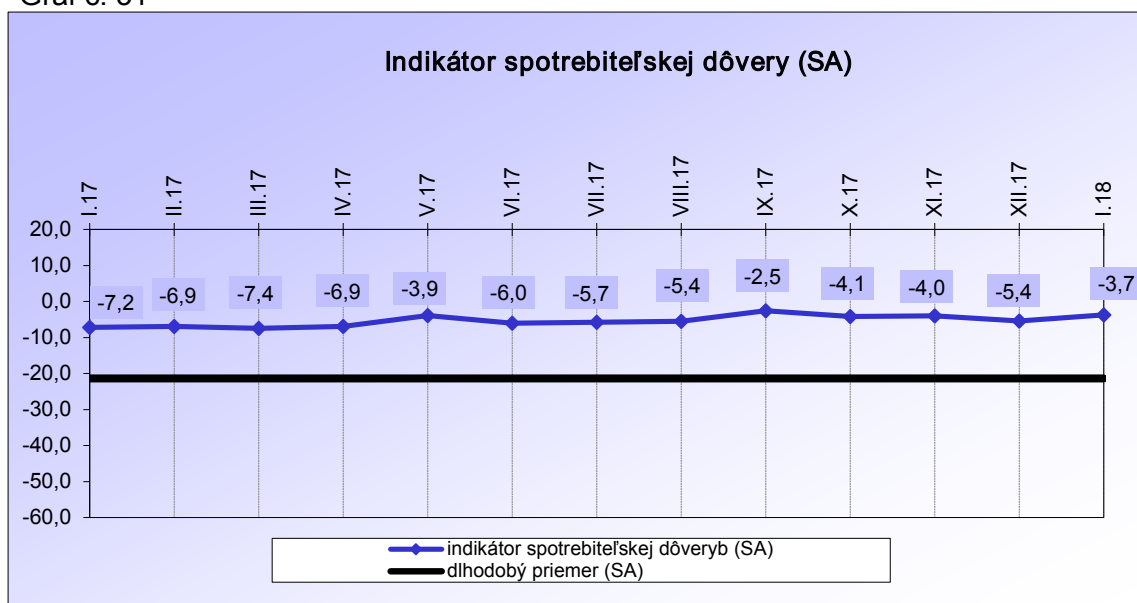

VII. Súhrnný indikátor spotrebiteľskej dôvery

VII. 1. Vývoj v SR

Od septembra 2001 prešla Európska komisia na vyjadrenie celkových nálad obyvateľov prostredníctvom indikátora, ktorý sumarizuje z pätnástich sledovaných štyri oblasti: očakávania vývoja ekonomiky a nezamestnanosti v štáte, očakávania vývoja finančnej situácie a úspor v domácnosti (nezamestnanosť vstupuje do priemeru s opačným znamienkom). Hodnoty príslušného koeficienta sa pohybujú v intervale od mínus sto do plus sto. V hodnote -100 sú sústredené maximálne obavy, nedôvera a pesimizmus, hodnota +100 vyjadruje maximálnu spotrebiteľskú dôveru, spokojnosť, optimizmus. Graf č. 31 prezentuje vývoj indikátora od januára 2017.

Graf č. 31

Spotrebiteľská atmosféra sa oproti minulému mesiacu zlepšila. V januári 2018 sezónne očistený **indikátor spotrebiteľskej dôvery** vzrástol o 1,7 bodu na úroveň -3,7. Nepriaznivý vývoj v očakávanej nezamestnanosti bol prevážený priaznivým vývojom ostatných zložiek (odhadovaný vývoj finančnej situácie a perspektívy úspor v domácnosti, očakávaný vývoj ekonomickej situácie). Aktuálny výsledok prevyšoval dlhodobý priemer.

Oproti stavu pred štvrťrokom súhrnný indikátor vzrástol o 0,4 bodu. Nepriaznivý vývoj názorov na budúci vývoj nezamestnanosti bol prevážený priaznivým vývojom finančnej situácie a úspor v domácnosti. Budúci vývoj ekonomickej situácie v krajine ostal za posledný štvrťrok relatívne stabilizovaný.

Komparácia so situáciou pred rokom vyznieva pozitívne (+3,5). Všetky zložky prispeli k priaznivému vývoju indikátora.

Po sezónnom očistení Európskou komisiou mal v januári 2018 indikátor spotrebiteľskej dôvery hodnotu **-3,0**. Podľa nastavení vstupných parametrov (sledovaného obdobia, zvoleného modelu) a použitého softwaru sa výsledky sezónneho očistenia môžu vzájomne líšiť.

VII. 2 Indexy spotrebiteľskej dôvery v členských štátoch EÚ

Spotrebiteľský barometer je súčasťou medzinárodného projektu prieskumov, a preto možno výsledky krajín participujúcich na projekte porovnať. Nasledujúca tabuľka uvádza hodnoty indikátora spotrebiteľskej dôvery krajín EÚ. V tabuľke sú uverejnené údaje po sezónnom očistení.

Tabuľka č. 1 Spotrebiteľská dôvera v členských krajinách Európskej únie

Indikátor spotrebiteľskej dôvery	jún 2017	júl 2017	aug. 2017	sep. 2017	okt. 2017	nov. 2017	dec. 2017	jan. 2018
Belgicko	-1,1	+1,7	+4,0	+3,7	+3,9	+3,0	+1,8	+4,0
Bulharsko	-25,8	-25,2	-26,2	-23,0	-23,5	-22,4	-23,6	-22,4
Česká republika	+4,1	+3,5	+4,5	+6,3	+4,9	+7,3	+7,0	+11,3
Dánsko	+15,0	+16,6	+14,7	+16,2	+14,9	+16,4	+16,1	+16,6
Nemecko	+5,0	+5,2	+3,3	+3,9	+5,2	+5,3	+6,1	+7,4
Estónsko	+0,3	-1,8	-1,3	+0,5	-0,3	-0,9	-4,1	-6,8
Írsko	+8,7	+10,9	+12,7	+12,0	+12,5	+11,5	+11,4	:
Grécko	-68,8	-61,5	-57,0	-53,7	-54,0	-53,8	-50,3	-51,0
Španielsko	+1,4	+2,0	-0,2	-1,1	-1,4	-1,7	-1,5	+1,3
Francúzsko	+0,5	-3,8	-4,2	-7,4	-9,5	-3,4	-3,9	-4,0
Chorvátsko	-18,0	-15,9	-17,0	-18,0	-17,2	-16,4	-13,8	-12,4
Taliansko	-16,3	-16,2	-12,1	-6,6	-7,0	-7,8	-6,4	-6,1
Cyprus	-0,8	-1,2	-1,5	-0,9	-0,9	+2,2	-1,2	+0,8
Lotyšsko	-8,9	-4,8	-8,0	-7,0	-8,8	-9,4	-8,4	-1,0
Litva	-12,4	-11,9	-9,2	-7,6	-9,2	-9,9	-8,4	-9,7
Luxembursko	+14,0	+14,0	+14,0	+15,0	+17,3	+17,4	+14,0	+19,1
Maďarsko	-14,0	-14,8	-13,0	-13,6	-13,1	-12,9	-7,7	-8,7
Malta	+9,1	+3,2	+11,8	+8,3	+11,3	+16,5	+22,5	+24,5
Holandsko	+14,8	+16,1	+17,8	+15,9	+18,0	+16,7	+18,3	+19,0
Rakúsko	+3,8	+4,7	+4,9	+5,1	+8,8	+10,2	+11,8	+11,7
Poľsko	-4,8	-5,6	-4,9	-2,9	-4,8	-2,8	-1,1	+0,6
Portugalsko	+3,1	+2,8	+1,2	+0,5	+4,6	+4,2	+1,4	+0,5
Rumunsko	-14,2	-17,0	-14,3	-15,0	-20,7	-22,2	-25,1	-26,4
Slovinsko	-4,0	-4,0	-5,4	-4,5	-0,6	+0,6	+0,5	+2,0
Slovensko	-5,6	-4,5	-5,5	-3,4	-4,8	-4,6	-5,7	-3,0
Fínsko	+24,3	+24,7	+25,5	+27,1	+27,2	+25,8	+26,9	+26,1
Švédsko	+13,8	+13,7	+13,9	+14,6	+16,1	+17,2	+16,7	+16,3
Veľká Británia	-7,4	-6,5	-7,2	-5,2	-5,5	-5,2	-7,0	-4,8
Európska únia spolu*	-2,2	-2,3	-2,3	-1,6	-1,7	-0,7	-0,6	+0,4

: v čase zverejnenia nebol údaj k dispozícii

* ide o vážený priemer; váhami sú podiely členských štátov na konečnej spotrebe domácností EÚ; od júla 2013 sú v agregáte EÚ zahrnuté výsledky Chorvátska; v januári 2018 boli aktualizované váhy a revidovaný časový rad EÚ

Z tabuľky vyplýva, že z 27 štátov, ktoré v januári 2018 poskytli údaje o náladách spotrebiteľov, prevládala podľa indikátora spotrebiteľskej dôvery v 12 členských štátoch Európskej únie nedôvera nad dôverou. Oproti októbru sa rozpätie vyskytujúcich sa hodnôt znížilo z 81,2 bodu na 57,1 bodu (interval od -51,0 do +26,1). Kladné výsledky boli v januári 2018 zistené v 15 štátoch: najviac vo Fínsku (+26,1), Malte (+24,5), Luxemburgu (+19,1), Holandsku (+19,0). Najnižšia hodnota charakterizovala spotrebiteľskú atmosféru v Grécku

(-51,0). Medzi štáty s jej najhorším hodnotením patrilo v januári 2018 okrem Grécka i Rumunsko (-26,4) a Bulharsko (-22,4), kde však miera nedôvery bola o niekoľko desiatok bodov nižšia ako v Grécku. V rebríčku 27 krajín usporiadaných podľa klesajúceho indexu spotrebiteľskej dôvery sa Slovensko (-3,0 po sezónnom očistení) umiestnilo na 17. priečke. Európska únia ako celok v januári 2018 dosiahla +0,4 s náladou o 1 bod priaznivejšou ako pred mesiacom. Porovnanie naznačuje, že Slovensko malo v januári 2018 o 2,6 bodu nepriaznivejšiu spotrebiteľskú atmosféru ako bol priemer Európskej únie.

Zhrnutie

Spotrebiteľská atmosféra sa oproti minulému mesiacu zlepšila. V januári 2018 sezónne očistený **indikátor spotrebiteľskej dôvery** vzrástol o 1,7 bodu na úroveň -3,7. Nepriaznivý vývoj v očakávanej nezamestnanosti bol prevážený priaznivým vývojom ostatných zložiek (odhadovaný vývoj finančnej situácie a perspektívy úspor v domácnosti, očakávaný vývoj ekonomickej situácie). Aktuálny výsledok prevyšoval dlhodobý priemer.

Oproti stavu pred štvrťrokom súhrnný indikátor vzrástol o 0,4 bodu. Nepriaznivý vývoj názorov na budúci vývoj nezamestnanosti bol prevážený priaznivým vývojom finančnej situácie a úspor v domácnosti. Budúci vývoj ekonomickej situácie v krajine ostal za posledný štvrťrok relatívne stabilizovaný.

Komparácia so situáciou pred rokom vyznieva pozitívne (+3,5). Všetky zložky prispeli k priaznivému vývoju indikátora.

V komparácii s decembrom 2017 sa pri šiestich z 12 sezónne očistených indikátorov dôvera zvýšila (žiadna zmena nepresiahla 4 body), pri troch ukazovateľoch sa situácia zmenila minimálne (o menej ako 1 bod, očakávaný vývoj inflácie, hodnotenie podmienok sporenia v SR, bilancia príjmov a výdavkov v domácnosti). Pri troch indexoch sa prejavilo medzimesačné zhoršenie (hodnotenie doterajšieho vývoja finančnej situácie domácnosti, očakávaný vývoj nezamestnanosti a plány domácností na veľké nákupy).

Súhrnný indikátor pre makroukazovatele bol v januári priaznivejší ako pred mesiacom, a horší ako pred štvrťrokom a ako pred rokom. Súhrnný index pre hospodárenie domácností naznačil nárast optimizmu pri medzimesačnom, medzištvrťročnom a medziročnom porovnaní. Kompozitný ukazovateľ miery investovania sa znížil pri štvrťročnom porovnaní, a klesol o menej ako jeden bod pri medziročnom porovnaní. Medzimesačne sa výsledky pre investície nedali porovnať kvôli štvrťročnej periodicite sledovania väčšiny príslušných ukazovateľov.

Podľa údajov Európskej komisie v rebríčku 27 štátov usporiadaných podľa klesajúceho indexu spotrebiteľskej dôvery sa v januári 2018 Slovensko s hodnotou -3 (po sezónnom očistení) umiestnilo na 17. priečke a malo o 2,6 bodu nepriaznivejšiu spotrebiteľskú atmosféru ako bol priemer Európskej únie (+0,4).

Stručný prehľad výsledkov spracovania podľa percentuálnych podielov:

Zisťovanie Spotrebiteľský barometer, ktoré sa uskutočnilo v januári 2018, mapovalo mienku občanov o hospodárskej situácii na Slovensku, zaoberalo sa sebareflexiou finančných pomerov domácností a priblížilo investičné zámery obyvateľstva. V prieskume sa dospelo k nasledujúcim zisteniam (dopočet do 100 % tvoria odpovede neviem posúdiť).

- Podľa mienky 21 % respondentov sa hospodárska situácia na Slovensku za posledných dvanásť mesiacov vcelku zlepšila, 39 % odpovedajúcich si myslí, že je rovnaká a 32 % opýtaných je presvedčených, že sa zhoršila.
- Pri očakávaniach do budúcnosti sa 18 % opýtaných vyjadrilo, že v priebehu nasledujúcich dvanástich mesiacov sa podľa ich názoru hospodárska situácia v SR vcelkulepší. Dve pätiny oslovených občanov (40 %) sú presvedčené, že hospodárska situácia zostane rovnaká a štvrtina (25 %) počíta so zhoršením.
- Pri hodnotení doterajšieho vývinu spotrebiteľských cien 10 % respondentov tvrdí, že aktuálne ceny sú rovnaké ako pred rokom. Necelá polovica (45 %) oslovených si myslí, že ceny tovarov a služieb na Slovensku sa za posledných 12 mesiacov trochu zvýšili, stredne sa zvýšili podľa 25 % opýtaných a 12 % je mienky, že sa zvýšili výrazne. Názor, že sa ceny znížili, mal 2 percentné zastúpenie.
- Približne dve tretiny (69 %) opýtaných očakávajú v budúcnosti zvyšovanie cien tovarov a služieb. Počas nasledujúcich dvanásť mesiacov 11 % oslovených občanov predikuje pomalšie tempo zvyšovania cien ako doteraz, podľa mienky 34 % respondentov sa ceny budú zvyšovať rovnakým tempom ako doposiaľ a 24 % odpovedajúcich predpokladá, v porovnaní so súčasným stavom, rýchlejšie zvyšovanie cien. Necelá pätina (15 %) účastníkov prieskumu prognózuje ustálenú cenovú hladinu a 1 % respondentov očakáva jej znižovanie.
- Nezamestnanosť na Slovensku sa v nasledujúcich 12 mesiacoch podľa mienky 35 % respondentov vcelku zníži, 38 % účastníkov prieskumu zastáva názor, že zostane rovnaká a približne pätina (18 %) odpovedajúcich počíta s jej zvýšením.
- Za uplynulých 12 mesiacov sa podľa reakcií 20 % respondentov finančná situácia vlastnej domácnosti vcelku zlepšila, viac ako polovica oslovených osôb (55 %) odpovedala, že situácia ostala rovnaká a necelá štvrtina (24 %) opýtaných zaznamenala celkové zhoršenie finančných pomerov vo svojej domácnosti.
- Počas nasledujúcich dvanástich mesiacov finančná situácia vlastnej domácnosti sa podľa vyjadrení 19 % odpovedajúcich vcelkulepší, podľa mienky necelých troch pätín (59 %) opýtaných zostane rovnaká. Výhľad do blízkej budúcnosti je pre 14 % respondentov nepriaznivý, pretože rátajú so zhoršením finančného krytia svojich potrieb v nasledujúcich 12 mesiacoch.
- Pri otázke, či majú dlhy alebo sporia, 49 % oslovených občanov uviedlo, že v ich domácnosti časť príjmu usporia, 33 % vystačí s finančnými prostriedkami od výplaty k výplate a 16 % má dlhy alebo žije z úspor.
- Viac ako štvrtina oslovených občanov (27 %) sa vyjadrila, že v súčasnosti je vcelku vhodný čas na sporenie. Stúpenkami stanoviska, že v súčasnosti je na Slovensku vcelku nevhodný čas na sporenie, bolo 56 % účastníkov prieskumu.
- Pri otázke o úsporách sa optimisticky prejavili dve pätiny (40 %) odpovedajúcich, ktorí očakávajú, že sa im v blízkej budúcnosti podarí usporiť nejaké finančné prostriedky. Viac

ako polovica oslovených občanov (51 %) nepredpokladá, že počas nasledujúcich dvanástich mesiacov nasporia nejaké peniaze.

- Najfrekventovanejšou odpoveďou pri otázke, či je v súčasnosti správny čas na veľké nákupy, bol stredný variant, t.j. vyjadrenie, že je rovnako správny ako nesprávny (43 %). Za nevhodný čas na nákup predmetov dlhodobej spotreby považovalo súčasné obdobie 20 % opýtaných, naopak za vhodný 21 %.
- Z odpovedí na otázku, ktorá mapovala, či respondenti majú v pláne minúť viac alebo menej finančných prostriedkov na veľké nákupy, vyplynulo, že 16 % odpovedajúcich má v úmysle minúť v nasledujúcich 12 mesiacoch vyššiu finančnú čiastku než doteraz, 39 % opýtaných rovnakú ako doposiaľ. Odpoveď predpokladajúca nižšie výdavky na nákup nábytku, kobercov, bielej a čiernej techniky ako doteraz sa vyskytovala u viac ako tretiny (34 %) respondentov.
- Pätnásť percent domácností očakáva, že minie väčšiu sumu peňazí na stavebné úpravy bytu (zavedenie ústredného kúrenia, prestavbu sociálneho zariadenia a pod.), z nich 3 % rozhodne áno a 12 % asi áno. Protichodná odpoveď (neplánujú stavebné úpravy) je charakteristická pre 82 % domácností.
- Dve percentá domácností plánujú počas nasledujúcich 12 mesiacov kúpiť alebo stavať dom, byt, chalupu alebo chatu, z nich 1 % rozhodne áno a 1 % asi áno. Záporná odpoveď (nemajú v úmysle) sa vyskytovala mnohonásobne častejšie (97 %).
- V priebehu nasledujúcich 12 mesiacov má v pláne kúpiť auto spolu 7 % domácností, z nich 2 % rozhodne áno a 5 % asi áno. Zastúpenie opačného postoja (nemá v pláne) predstavovalo 91 %.

	Porovnanie			Indikátory (sezónne očistené)	Terenná fáza výskumu (zber údajov) SA													
	s JAN. 2017	s NOV. 2017	s FEB. 2017		II.17	III.17	IV.17	V.17	VI.17	VII.17	VIII.17	IX.17	X.17	XI.17	XII.17	I.18	II.18	
	=	=	=	Doterajšia finančná situácia v domácnosti	-4,7	-7,2	-6,8	-5,2	-4,4	-4,8	-5,8	-3,7	-5,4	-3,8	-3,8	-4,9	-4,5	
	↓	=	=	Očakávaná finančná situácia v domácnosti	-0,8	-2,0	-1,5	0,6	-1,5	-4,5	-1,8	0,0	-1,4	-0,9	-2,7	0,6	-1,0	
	↑	↑	↑	Doterajšia hospodárska situácia v SR	-13,9	-15,5	-14,5	-10,7	-13,9	-10,1	-11,8	-13,6	-12,2	-12,5	-14,3	-13,0	-9,8	
	↑	↑	↑	Očakávaná hospodárska situácia v SR	-11,4	-11,8	-10,9	-7,3	-10,8	-7,0	-10,0	-6,8	-7,9	-9,2	-10,6	-8,1	-7,0	
	↓	↓	↓↓↓↓↓	Doterajšia inflácia	0,8	3,4	4,8	2,6	4,3	4,9	11,6	10,1	14,8	20,0	22,6	20,1	23,4	
	=	=	↓↓↓↓	Očakávaná inflácia	21,2	25,1	26,0	17,8	18,8	21,9	27,8	30,0	32,7	35,7	37,1	37,0	36,4	
	=	↓	↑	Očakávaná nezamestnanosť	-3,2	-1,4	-1,3	-4,5	-3,5	-4,6	-5,0	-9,6	-8,6	-7,2	-6,9	-5,5	-6,1	
	↓	↓	↓	Podmienky pre veľké nákupy v SR	-4,0	-3,3	-3,6	-4,0	-5,6	-3,7	-5,0	-1,5	-7,5	-2,8	-4,3	-3,0	-5,0	
	↑	↑	=	Plány domácností na veľké nákupy	-15,2	-15,0	-14,5	-18,9	-17,9	-18,6	-20,9	-18,9	-16,9	-16,7	-15,3	-17,3	-15,1	
	↑	↑	↓	Podmienky sporenia v SR	-20,3	-20,5	-17,2	-21,5	-22,7	-21,3	-22,9	-20,1	-21,4	-22,5	-23,1	-22,3	-21,3	
	↓	↓	↑	Očakávané úspory domácností	-18,6	-17,0	-16,6	-13,3	-15,2	-15,9	-14,9	-12,6	-15,7	-13,1	-15,2	-12,9	-14,5	
	=	↓	↑	Bilancia príjmov a výdavkov domácností	12,0	12,9	13,1	12,7	12,3	11,7	11,8	13,1	11,9	14,4	13,5	12,8	13,3	
	X	X	X	Kúpa auta	X	X	-79,2	X	X	-76,5	X	X	-76,9	X	X	-77,2	X	
	X	X	X	Stavba domu, chaty, chalupy	X	X	-90,1	X	X	-88,1	X	X	-88,2	X	X	-89,1	X	
	X	X	X	Stavebné úpravy bývania	X	X	-63,2	X	X	-62,0	X	X	-59,8	X	X	-62,7	X	
	=	=	↑	index spotrebiteľskej dôvery	-6,9	-7,4	-6,9	-3,9	-6,0	-5,7	-5,4	-2,5	-4,1	-4,0	-5,4	-3,7	-4,1	

Vysvetlivky:

=	rovnaký výsledok resp. rozdiel menší ako 1 bod
↑	nepatrné zlepšenie (rozdiel 1-4,9 bodu)
↓	nepatrné zhoršenie (rozdiel 1-4,9 bodu)
↑↑	mierné zlepšenie (rozdiel 5-9,9 bodu)
↓↓	mierné zhoršenie (rozdiel 5-9,9 bodu)
↑↑↑	výraznejšie zlepšenie (rozdiel 10 bodov a viac)
↓↓↓	výraznejšie zhoršenie (rozdiel 10 bodov a viac)
●	historicky najpriaznivejšia hodnota
●●	historicky najhoršia hodnota
x	v uvádzanom období sa údaje za dané ukazovatele nezisťovali

Rekapitulácia	
medzimesačné zlepšenie	4
medzimesačne bez zmien	4
medzimesačné zhoršenie	4
štvrtročné zlepšenie	4
štvrtročne bez zmien	3
štvrtročné zhoršenie	5
medziročné zlepšenie	5
medziročne bez zmien	3
medziročné zhoršenie	4